Nederlands Indisch Cultureel Centrum

Nieuwsbrief 11/2012

Gratis maandelijks magazine | Jaargang 4, november 2012 | Oplage: 5600 | Hoofdredacteur: Hans Vogelsang

Dit is het digitale magazine van de Stichting Nederlands Indisch Cultureel Centrum, dat u maandelijks gratis toegezonden krijgt. Via deze nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van ontwikkelingen en vorderingen betreffende ons toekomstig Indisch Centrum. Verder zullen wij u wijzen op nieuwe items op onze website en ook andere bijzondere zaken binnen de Indische gemeenschap en andere culturen met wortels in de "Gordel van Smaragd".

Van de redactie

Eind oktober werden wij blij verrast met een e-mail van een bevriende vereniging, die ons honderdentien e-mailadressen toestuurde van mensen die wij een proefnummer mochten sturen. Wij hebben dat direct gedaan en tot onze grote verrassing bleken slechts zes mensen een abonnement op onze mooie Nieuwsbrief niet op prijs te stellen. Heeft u nog een persberichtje of een leuke activiteit voor de rubriek **just4kids** voor de jeugd van 4 tot 16 jaar? Laat het ons weten! Inmiddels hebben we nu: **5500 abonnees!** Wij willen een heel hartelijk welkom heten aan al die nieuwe lezers van onze mooie Nieuwsbrief. Bent u zelf lid van een vereniging of club en u denkt dat de andere leden het wel op prijs zouden stellen om onze Nieuwsbrief

Aantal abonnees is NU:

maandelijks per e-mail te ontvangen? Dan kunt u deze nieuwsbrief uitprinten en als inzage-exemplaar op de eerstvolgende bijeenkomst van uw vereniging of club op de infotafel of entreetafel leggen met een E-mail intekenlijst erbij. Zo helpt u ons aan nieuwe abonnees en uw clubgenoten aan een gratis mooie en informatieve maandelijkse nieuwsbrief. ***Een E-mail intekenlijst kunt u bij ons aanvragen en krijgt u dan omgaand toegestuurd.***

Tientjes actie

Tenslotte willen wij u graag nogmaals herinneren aan onze tientjes actie. **Gelukkig hebben al heel wat mensen een bijdrage geleverd, waarvoor onze dank,** maar het is helaas nog niet voldoende om financiële soelaas te kunnen bieden aan onze plannen voor wat promotionele acties dit jaar. Denkt u daarom nog eens aan ons, als u toch uw bankzaken aan het doen bent. **Rabobank, nr. 12 92 16 836 (IBAN: NL39 RABO 0129 2168 36) t.n.v. N.I.C.C. in Den Haag, o.v.v. Tientjes actie. U helpt ons toch? Wij rekenen op u, zoals u rekent op ons.**

Deadline kopij en advertenties van het Kerstnummer is op: 4 december 2012.

Geprolongeerd wegens groot succes: De Petitie

In onze vorige editie maakten we melding van het stopzetten van het verzamelen van handtekeningen voor de Indische petitie. Nou, dat hebben we geweten….. De Djinn was uit de fles, want we ontvingen bijna honderd protesten van mensen die juist allerlei acties op touw aan het zetten waren om nog veel meer handtekeningen te verzamelen. Hierover meer verderop in dit artikel. Initiatiefnemer en voorzitter van het Nederlands Indisch Cultureel Centrum en tevens hoofdredacteur van deze Nieuwsbrief, was met de bestuursleden van Het

Indisch Platform overeengekomen om te proberen de petitie begin december aan de Tweede Kamer aan te bieden. Hiertoe zou de online-petitie half november sluiten om zodoende ruimte te creëren om de nodige voorbereidingen te treffen. Omdat iedereen klaagde over het verloop van de petitie en het (veel) te langzaam binnendruppelende handtekeningen, wilde de initiatiefnemer de petitie over de feestdagen heen tillen en dus de petitie in januari 2013 aanbieden. Het dagelijks bestuur van het Indisch Platform vond dit echter niet zo'n goed idee en dus werd het weer teruggeschroefd naar 13 november, zoals oorspronkelijk de bedoeling was. Maar ja, toen gebeurde wat we eigenlijk niet hadden voorzien. Zodra dit bekend werd, barstte er niet alleen een storm van protesten los, maar ook begon de petitie opeens een enorme vlucht te krijgen en stroomden de ondertekeningen binnen. Soms zelfs meer dan veertig op een dag. Tijdens een bewogen vergadering met de delegatie van het Indisch Platform pleitte Hans Vogelsang om alsnog de petitie te laten doorlopen omdat we nu vele handtekeningen mis zouden lopen en mensen die op onze hand wilden zijn, voor het hoofd zouden stoten. Uiteindelijk was iedereen het erover eens dat het nu stoppen van de petitie niet zo'n goede beslissing was en dus werd geopperd om de petitie te heropenen. Dit konden wij niet zelf doen, omdat de webmaster van "petities.nl" op dat moment van de website uit de petitie eveneens gesloten had verklaard en de petitie daardoor niet langer ondertekenbaar was. Inmiddels is de petitie weer geopend en kan iedereen deze weer ondertekenen.

De redactie krijgt tal van leuke initiatieven binnen van mensen die uit eigener beweging de petitie een boost willen geven. Zo zijn er mensen die de petitie rondsturen aan hun complete eigen e-mailbestand. Daarnaast zijn er huiskamerbijeenkomsten van groepjes mensen die dan gaan overleggen hoe ze de petities in hun eigen kringen gaan verspreiden met de bedoeling om die dan weer in te zetten voor verdere propaganda. Zodoende hopen zij een inktvlekproces op gang te brengen. Ook horen wij van mensen die met een stapeltje petitie-formulieren het winkelcentrum ingaan en zodra ze iemand zien waarvan ze vermoeden dat die Indo is of een sympathisant, stuiven ze erop af en dan is er vaak geen ontkomen meer aan. Een aantal vasthoudende mensen op Facebook bombarderen continu hun vrienden met de petitie en anderen doen weer enorm hun best om hun kennissen of familieleden die bij de media werken te interesseren om erover te berichten, ja zelfs tot Pauw en Witteman aan toe.

Wij zijn verder enorm dankbaar voor de speciale Facebook Eventpagina die Nicole Bruininga heeft geopend en waar mensen elkaar kunnen vinden en communiceren. Fantastisch initiatief, Nicole, dank je wel.

Het adres van deze Eventpagina is: **http://facebook.com/events/237924416322209/303056639808986/?notif_t=event_mail_comment**

Iedereen ontzettend bedankt voor alle inzet en initiatieven. Keep up the spirit, dan komen we er wel…!

Buitenkampers zoektocht naar herinneringen door: Joke van Grootheest

Tijdens de Japanse bezetting van Nederlands-Indië verdween de blanke bevolking in honderden kampen, volledig afgesloten van elk contact met de buitenwereld. De mannen werden gescheiden van de vrouwen en kinderen. Voor de meeste mensen duurde deze internering bijna drie jaar en in andere gevallen zelfs langer. In totaal werden meer dan 140.000 burgers en militairen in Japanse kampen opgesloten. Ruim 120.000 Indo-Europeanen, Nederlanders met een Indonesische ouder of voorouder, bleven buiten het kamp. Over deze laatste groep wordt door het Museon in Den Haag een grote tentoonstelling voorbereid, die van mei t/m augustus 2013 zal worden gehouden.

Indo's buiten de kampen.

Deze tentoonstelling maakt deel uit van het project "Buitenkampers, de kleur van overleven" dat het Museon samen met Holland Harbour Productions is gestart. Naast de tentoonstelling komen er een Televisie-uitzending, een lezingenreeks en een film. Bovendien wordt er een speciale website voor in het leven geroepen. Het Museon beheert een grote collectie voorwerpen die Nederlanders destijds hebben meegenomen in het kamp en die hen mede in staat stelde die kamptijd te overleven. Omdat echter veel minder bekend is over de Buitenkampers, wil men juist hieraan volgend jaar aandacht schenken. Evenmin zijn er

weinig tastbare herinneringen aan de Buitenkampers en hoe zij zich staande wisten te houden. Joke van Grootheest, conservator geschiedenis van het Museon is daarom op zoek naar tal van voorwerpen die terugvoeren naar die tijd buiten de kampen. Beschikt u over foto's, briefkaarten of brieven, persoonlijke voorwerpen, tassen. zeep, zelfgemaakt speelgoed of andere specifieke spullen die u wellicht overweegt om aan het Museon voor deze tentoonstelling in bruikleen te geven.

Museon in Den Haag.

Het Museon zou hierin zeer geïnteresseerd zijn en hoopt dat u wilt bijdragen aan het levend houden van dit stukje geschiedenis. Twijfelt u of een bepaald voorwerp dat in uw bezit is wel in de tentoonstelling zou passen of heeft u andere vragen? Neemt u dan contact op met Joke van Grootheest, Tel: 070-3381410. jvgrootheest@museon.nl.

(advertentie)

De oorlog in Indië en 4 en 5 mei

Het moge duidelijk zijn, dat de Japanse bezetting en de Bersiap-periode belangrijk zijn voor het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Maar waaruit blijkt dat eigenlijk? Want als je denkt aan 4 en 5 mei, dan denk je toch normaliter aan de oorlog in Europa en de Duitse bezetting van Nederland. Dit artikel wil een rondgang zijn langs de Indische kant van het Nationaal Comité: van de Nationale Herdenking, de educatieve kant, het Vrijheidsonderzoek, de programma's voor de schooltelevisie, tot de ondersteuning van Indische organisaties en de betrokkenheid bij de Indië Herdenking op 15 augustus. "Onze band met de slachtoffers van de Japanse bezetting van Nederlands-Indië is altijd aanwezig geweest. Binnen het Comité is altijd oog geweest voor de Indische kant van de Tweede Wereldoorlog. Natuurlijk hebben ook wij af en toe last van een "blinde vlek" met betrekking tot dit thema. Het is dan ook bevredigend wanneer wij kritische reacties krijgen uit de Indische gemeenschap. Hierdoor kunnen wij ons werk nog beter doen", zegt Nine Nooter, directeur van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Dit Comité werd 25 jaar geleden door de Nederlandse overheid in het leven geroepen om invulling te geven aan de Nationale Herdenking op 4 mei en de feestelijkheden op 5 mei. In 2011 heeft de overheid extra taken overgedragen aan het Comité. Hierdoor houdt men zich ook bezig met een scala aan activiteiten, zoals het ontsluiten van kennis over de oorlogsmonumenten, onderzoek, de ondersteuning van organisatoren van herdenkingen en de uitvoering van de subsidieregelingen.

Indië en het Comité

Bestuursleden van het Nationaal Comité worden benoemd op persoonlijke titel en niet namens een organisatie. Vanaf het eerste begin hebben er altijd mensen in het Bestuur gezeten met een Indische achtergrond: het Comité hecht hier zeer aan. Men realiseert zich terdege dat in Nederlands-Indië pas op 15 augustus 1945 een einde aan de Tweede Wereldoorlog kwam. Ook is het Comité zich bewust dat deze datum voort velen geen gevoel van bevrijding met zich meebracht omdat hieraan aansluitend de Bersiap-periode volgde. Derhalve geldt voor de Indische gemeenschap niet de data van 4 en 5 mei als belanghebbend. Door het gehele jaar heen zijn er diverse data die voor verschillende

groepen oorlogsgetroffenen een specifieke eigen betekenis hebben. Het is goed en bijzonder dat naast al deze herdenkingen in Nederland, één datum is waarop alle Nederlandse oorlogsslachtoffers herdacht worden, die waar ook ter wereld zijn omgekomen, ongeacht achtergrond. Daarom is 4 mei een datum van nationale verbondenheid, zoals 5 mei de nationale dag is waarop wij in Nederland vrijheid vieren.

15 augustus en het Comité

De contacten tussen onder andere de Stichting Herdenking 15 Augustus 1945 en Stichting Gastdocenten WO2 Werkgroep Zuidoost-Azië en het Nationaal Comité 4 en 5 mei zijn altijd intensief geweest. Het Comité is dan ook verheugd dat het sinds kort de mogelijkheid van het Ministerie van VWS heeft gekregen om de organisatie van de Herdenking op 15 augustus in Den Haag ook daadwerkelijk te helpen. Nine Nooter: "Met de overdracht van taken vanuit de Rijksoverheid kan het Comité de Stichting Herdenking 15 Augustus ondersteuning bieden bij de organisatie van deze belangrijke en bijzondere herdenking in Den Haag. Het Comité beschouwt het als een eer om deze ondersteuning te bieden en wij doen het dan ook graag".

Stichting
GASTDOCENTEN WO II
Werkgroep
ZUIDOOST-AZIË

Indië en 4 mei

Niet alleen op 15 augustus is er aandacht voor de oorlog in Nederlands-Indië. Ook op 4 mei heeft Indië vanaf het begin een belangrijke plaats ingenomen. In diverse voordrachten, uitgesproken in de Nieuwe Kerk op 4 mei, hebben ook de Indische herinneringen aan de oorlog centraal gestaan. De schrijvers F. Springer, Jeroen Brouwers, Adriaan van Dis, Ernst Jansz en Willem Jan Otten schreven en spraken over de lotgevallen van henzelf en hun familie tijdens de oorlog in de Oost. En toenmalig staatssecretaris van VWS Jet Bussemaker sprak op 4 mei op de Dam in Amsterdam over de ervaringen van haar vader en grootvader in Indië.

Nederlands-Indië is tevens een grote inspiratiebron voor de muziekkeuze voor de herdenkingsbijeenkomst in de Nieuwe Kerk in Scheveningen, voorafgaand aan de Nationale Herdenking op de Waalsdorpervlakte. Onder andere vrouwenkoor Malle Babbe (bekend van het stemmen-orkest met kliederen uit de vrouwenkampen) en Julya Lo'ko en Nada Nirwana traden op 4 mei op. Boudewijn de Groot, geboren in bezet Nederlands-Indië is gevraagd om mee te denken over nieuwe muziek voor 4 mei in de komende jaren.

Indië in onderzoek

Naast het invulling geven aan 4 en 5 mei, heeft het Comité ook een taak op het gebied van onderzoek en educatie. Binnen het kader van het Nationaal Vrijheidsonderzoek, dat het Comité jaarlijks laat uitvoeren, is Indië eveneens een thema. Uit onderzoek naar kennis die Nederlanders hebben, is gebleken dat men niet altijd even goed op de hoogte is van historische gebeurtenissen, verbonden met de oorlog in voormalig Nederlands-Indië. Wel is een aantal meer persoonlijke aspecten van de Tweede Wereldoorlog bekend. Het Comité wil zich blijven inzetten om de kennis over de wereldschaal van de oorlog te bevorderen. Omdat er vragen waren over het naleven van het vlagprotocol op 15 augustus, heeft het Comité onderzoek laten verrichten, waaruit gebleken is dat veel gemeenten wel degelijk aandacht besteden aan 15 augustus en op die datum de vlag uitsteken.

Indië in de educatie

Ook in de eigen educatieve projecten van het Comité, zoals het *Nationaal Aandenken, Adopteer een monument* en *Schooltelevisie,* wordt stilgestaan bij de oorlog in Indië. Het nationaal Aandenken is een educatief boekje over oorlog en vrijheid voor kinderen van groep 7. In het boekje vertelt Jaap de Jonge over zijn tijd als kind in een Japans interneringskamp. Binnen het project 'Adopteer een Monument' adopteren scholen een oorlogsmonument in hun eigen dorp of buurt. Hierdoor leren de kinderen over de lokale geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en de traditie van herdenken met bijbehorende rituelen. Zo is het Nationale Indisch Monument in Den Haag geadopteerd door het Vrijzinnig Christelijk Lyceum.

Schrijfster Vivian den Hollander

Eenentwintig andere monumenten die herinneren aan de burgerslachtoffers uit Nederlands-Indië zijn eveneens geadopteerd. Om de leerlingen op de herdenking voor te bereiden, ontvangt een adoptieschool een handboek. Op verzoek van het Comité heeft de kinderboekenschrijfster Vivian den Hollander in 2012 speciaal voor dit handboek een verhaal geschreven: "Het Rode Lint". In dit verhaal maken

we kennis met Maarten en Marleen, die tijdens de oorlog gevangen zaten in Kamp Tjideng op Java. Na de oorlog komt Marleen in Nederland terecht.

Elk jaar gaat ze naar het Indisch monument in Den haag. Vivian den Hollander schrijft: “Het is 15 augustus en Marleen kijkt met vochtige ogen naar de bronzen beeldengroepen van het Monument. Het beeldt mannen, vrouwen en kinderen uit, met in het midden een landkaart van Indië. Naast het Monument hangt de Nederlandse vlag halfstok. Ze is blij dat er een plek is waar ze even stil kan staan bij de oorlog in Nederlands-Indië. Voor het eerst zijn dit jaar haar kleinkinderen meegekomen: Lotte en Louise. Beiden zijn twaalf jaar.

‘Adopteer een monument’ sluit aan op een ander project van het Comité: de Database oorlogsmonumenten. In deze database zijn ruim 3500 monumenten opgenomen, waarvan er meer dan 80 herinneren aan de burgerslachtoffers uit Nederlands-Indië. Bij sommige monumenten heeft het Comité getuigenverhalen van oorlogsslachtoffers vastgelegd. Onder andere Judith Marijke Dalmeijer, Philip Everaars, Rudy Boekholt en Peter Slors komen aan het woord. Het zijn indringende en ontroerende verhalen. “Mijn moeder vertelde ons later dat de eerste jaren na 1939 in het teken stonden van de dreiging uit Japan. In de kampen was mijn moeder blij dat ze laat kinderen had gekregen, anders had ze moeten ervaren dat ik van haar werd afgenomen om naar een jongenskamp te worden gestuurd”, zo vertelt Peter Slors.

Het Nationaal Comité heeft de website www.lesmateriaaloorlogenvrede.nl ontwikkeld, waarin lespakketten over oorlog en vrijheid te vinden zijn, die in het onderwijs kunnen worden ingezet en die zich richten op de oorlog in Indië. Op het moment is dit aantal gegroeid tot meer dan vijftien, waaronder de strip “De Terugkeer”.

Project ‘Foto zoekt familie’.

Nieuwe taken: subsidies

Met ingang van 1 januari 2011 verstrekt het Comité namens het Ministerie van VWS subsidies voor een tweetal activiteiten die betrekking hebben op het levend houden van de herinneringen aan de Tweede Wereldoorlog.

Activiteiten die gericht zijn op educatie en voorlichting en activiteiten die lotgenotencontacten en reünies organiseren voor de eerste generatie oorlogsgetroffenen. In 2011 en 2012 zijn subsidie-aanvragen voor diverse Indische projecten toegekend. Enkele voorbeelden van toegekende subsidies zijn het project *“Foto zoekt Familie”* van het KIT (Koninklijk Instituut voor de Tropen en de filmdocumentaire *“Buitenkampers, de kleur van overleven”* van Holland Harbour Productions.

Belangrijk thema

De oorlog in voormalig Nederlands-Indië en de Bersiap-periode zijn thema’s die terugkomen in diverse projecten van het Nationaal Comité 4 en 5 mei. Het Comité heeft de ambitie om zich de komende jaren in te zetten om de kennis over de wereldschaal van de oorlog te bevorderen. En Nederlands-Indië is daarbij een zeer belangrijk onderwerp. Nine Nooter zegt hierover: “Het Comité zal dan ook blijven zoeken naar mogelijkheden om aandacht te schenken aan de diverse aspecten van de oorlog in Nederlands-Indië”.

Indisch-Molukse Artiesten Award 2013

In 2013 zal voor het tweede jaar de Indisch-Molukse Artiesten Award worden uitgereikt. Dit zal plaatsvinden op een groot Gala op zaterdag 4 mei, tijdens de Pasar Malam in Zuidlaren, die op 3, 4 en 5 mei gehouden wordt. “Deze Award is een uiting van diepe waardering voor alle Indische en Molukse artiesten, die zich al jaren inzetten voor het behoud van de muziekcultuur en het Indisch-Molukse muzikale erfgoed”, aldus Dave Stenekes van Time Out Events. Drie genomineerde artiesten/bands, ieder uit een viertal categorieën, zullen

worden gehuldigd met een daarbij behorende speciaal ontworpen Trofee Award. Dit is ten volle een publieks award, want iedereen kan zijn of haar stem uitbrengen op de website van de organisator, waar gecategoriseerd alle deelnemende artiesten staan vermeld. De categorieën zijn: zanger – zangeres – orkest/band – dansgroep. De organisator pretendeert niet dat de lijst op zijn website compleet is. Mocht u een artiest, band of dansgroep kennen, die nog wel actief is, maar niet op de lijst staat, dan kunt u dat melden en komt deze er alsnog op te staan. Neemt u maar eens een kijkje op: www.timeoutartistsandevents.nl. Wilt u direct naar het stembureau om uw stem uit te brengen, ga dan naar: http://www.timeoutartistsandevents.nl/page/stembureau-2013.

Nu ook reparatie van iPhone 3G (S), 4 (S) en iPad 2. Klik hier voor de aanbieding

Borca Computer Online Service

Weimarstraat 39
2562 GP Den Haag
070-364 2806
www.borca-online.nl

Maak kans op een sinterklaas cadeaubon t.w.v. € 20,- bij uw volgende aankoop. Trekking is op 5 December 2012

(advertentie)

Indonesiëzaal in Museum Volkenkunde

Na ruim een jaar gesloten te zijn geweest in verband met renovatie en onderhoudswerkzaamheden, is nu de schitterende Indonesiëzaal in het Leidse Museum voor Volkenkunde al weer een half jaar open voor publiek.

De helft van de zaal is geheel vernieuwd met als pronkstuk de centrale plaatsing van zes zeer indrukwekkende stenen beelden uit de Hindoe-Boeddhistische tempel van Singosari op Oost Java. Deze beelden stammen uit de 13e eeuw. Ook nieuw is een bijzondere collectie poppen die in 1893 speciaal voor Koningin Wilhelmina in Indonesië werden gemaakt. Verder is er ook meer aandacht voor de Indonesiërs zelf, die in grote wandvullende projecties spectaculair in beeld worden gebracht. De zes beelden zijn ware blikvangers en zijn gemaakt van vulkanische steen. Ze behoren tot de mooiste beelden op het gebied van de Indonesische klassieke cultuur. Van het zestal springt Ganesha er het meeste uit. De blik van de toeschouwer wordt getrokken naar deze indrukwekkende godheid met zijn olifantskop, zittend op een kussen van schedels. In een nauwe samenwerking met het Nationaal Museum van Indonesië in Jakarta wordt op het ogenblik een interactief multimedia programma ontwikkeld, waarin de Tempel op Java en de beelden in Leiden virtueel worden verenigd.

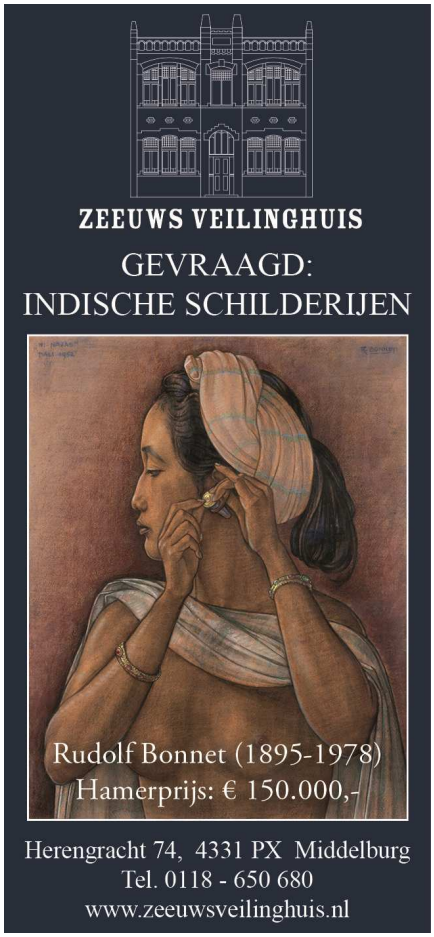
De poppen van wijlen Koningin Wilhelmina, die na haar overlijden aan het Museum Volkenkunde geschonken zijn, vertegenwoordigen de diverse Indonesische bevolkingsgroepen, die eind 19e eeuw onder Nederlands gezag stonden. Ze vormen hierdoor een uniek historisch document. In de kleding die tot in de kleinste details is uitgewerkt, wordt de identiteit van de drager uitgedrukt. Hierdoor worden onder andere de invloeden van de Islam en het Christendom getoond. Twee grote vitrines vormen een ware schatkamer van gouden sieraden en

rituele voorwerpen, alsmede een verzameling krissen die rijkelijk met goud zijn ingelegd. Voorbeelden van verfijnde Indonesische hofkunst. De oudste gouden kris, daterend uit de 17e eeuw, was vroeger eigendom van Stadhouder Willem IV. Ook ringen, colliers en broches met prachtige edelstenen uit de befaamde Lombok-schat zijn er nu te bewonderen. Het stichtingsjaar 1937 maakt het tot een van de oudste volkenkundige musea ter wereld. Het beheert nu meer dan 240.000 voorwerpen en ruim 500.000 audiovisuele bronnen vanuit de gehele wereld. De vele internationale samenwerkingen en toonaangevend wetenschappelijk onderzoek, maken het Museum tot een van de belangrijkste Europese expertisecentra op het gebied van mondiale culturen. Overigens bestaat het Museum voor Volkenkunde 175 jaar. Het Museum is een bezoek zeker waard. Het adres is: Steenstraat 1, 2312 BS Leiden, Tel: 071-5168800. www.volkenkunde.nl.

De poppen van Koningin Wilhelmina.

Korte berichten

(advertentie)

Reactie op artikel Kamptaal

Geachte redactie,

In het artikel van Prof. Marc van Oostendorp gaf hij een verhaal weer van de heer Frans Schreuders, die in het Jappenkamp Tjideng bij Jakarta gezeten had. Daarin vertelde Frans Schreuders over een kamptaal die er werd bedacht. Hij vergeet echter dat die taal parallel liep met de straattaal, c.q. Indotaal (Indo-Europees) die nagenoeg in de gehele Indische Archipel door de Indo-Europeanen werd gesproken. Die kamptaal is als het ware een verlengstuk van de Indo-Europese taal die toen gebruikelijk was. In mijn artikelen over taal en cultuur in ICM heb ik daar uitvoerig over geschreven. Ik wil graag beide auteurs aanraden hiervan kennis te nemen. Evenwel heb ik mijn artikelen niet over de specifieke kamptaal geschreven, dat moet even gezegd worden.

De heer Frans Schreuders die, zoals hij zelf schreef, een blanke Hollander is, die in het voormalig Nederlands-Indië geboren is. Hij is dus geen Indo-Europeaan. Natuurlijk is daar niets mis mee. Maar hij maakt merkwaardig genoeg geen gewag van de aanwezigheid medekampbewoners toen hij er zat, en die ongetwijfeld wel Indo-Europeanen waren. Zij waren al eerder dan de Hollanders – ook al waren zij er geboren – al decennia lang tweetalig waren en daardoor dé bron van de taalverschuiving. Tenslotte nog een opmerking. Frans Schreuders zegt in zijn relaas: “Indische mensen was een nette manier om de oorspronkelijke bevolking te benoemen” Ik neem aan dat hij met de oorspronkelijke bewoners de Indonesiërs of inlanders bedoelde. Deze opmerking even voor de zuiverheid van terminologie in het benoemen van groepen mensen. Mijn reactie op het genoemde artikel is toch iets voor de Hollander die in de Indische Archipel is geboren, maar eveneens voor de Indo-Europeaan, om eens goed over na te denken. Verder vond ik het toch wel een leuk artikel. *Groetend, Pjotr X. Siccama*.

Grace Tanamal eerste Molukse vrouw in Tweede Kamer

Grace Tanamal (PvdA) is donderdag 8 november geïnstalleerd als Lid van de Tweede Kamer. Zij is hiermee de

eerste Molukse vrouw die zitting neemt in het Parlement. Tot dan was zij raadslid van de gemeente Amersfoort en werkte zij als vakbonds-bestuurder bij De Unie. Tanamal stond op de veertigste plek op de PvdA kandidatenlijst voor de verkiezingen en haalde niet genoeg voorkeur-stemmen voor een zetel in het Parlement. Doordat er echter vier PvdA Kamerleden doorschoven naar het Parlement, kwam er toch voor haar een zetel vrij in de Tweede Kamer. Grace Tanamal wil proberen om de positie van de Molukkers weer op de politieke agenda te krijgen. Ze ziet de Molukse gemeenschap als een vergeten groep en wil dat de onderwijsproblemen onder Molukse jongeren worden opgelost.

Mislukte aanslag op de gouverneur van Zuid-Sulawesi

Tijdens een bijeenkomst van de Golkar partij in Zuid-Sulawesi heeft een 25 jarige man geprobeerd de gouverneur Syahrul Yasin Limpo te vermoorden. De man gooide een 200 gram wegende pijpbom gevuld met explosieven en spijkers op het podium waar de gouverneur juist bezig was met een toespraak. De bom kwam echter niet tot ontploffing en Golkar leden wisten de man te pakken te krijgen, die hem na een stevig pak slaag overleverden aan de politie.

Gouverneur Syahrul Yasin Limpo

De bom is overgebracht naar het forensisch laboratorium voor nader onderzoek. Het vermoeden bestaat dat de man lid is van een terroristische cel, die al sinds begin augustus verantwoordelijk wordt gesteld voor een reeks aanslagen in de Indonesische provincie. De bom die bedoeld was voor de gouverneur vertoont veel gelijkenissen met de bommen die bij deze aanslagen gebruikt werden en die onder andere een politiepost in Poso verwoestte.

Multatulihuis verliest subsidie

Op advies van de Amsterdamse Raad voor de Kunst heeft de wethouder voor Kunst en Cultuur besloten de subsidie voor het Multatulihuis stop te zetten. Daartegenover staat echter, zo

Geboortehuis van Multatuli in Amsterdam

zei wethouder Carolien Gehrels, dat het Huis geen huur meer zou hoeven te betalen. Ondanks die toezegging gaat het Multatulihuis toch een inkomstenderving van € 19.000 euro per 2013 tegemoet zien. Hiervoor zal het Multatuli Genootschap trachten een invulling te vinden teneinde het pittoreske geboortehuis van Neerlands grootste schrijver open te houden als museum en educatief centrum.

Men wil hiervoor onder andere een intensieve ledenwerfactie op touw zetten en het Genootschap heeft alle Indische media gevraagd hierbij middels publicaties te hulp te schieten. Ieder die lid wordt van het Multatulihuis, ontvangt gratis het nieuwe nummer van het tijdschrift "Over Multatuli", met artikelen, recensies en een column. Dus voor elk wat wils. De leden van het Multatulihuis ontvangen tevens op regelmatige tijden uitnodigingen voor lezingen en andere activiteiten. Zie voor meer informatie de website: www.multatuli-museum.nl/

Beschamend overheidsgedrag

De redactie kwam via Toby de Brouwer in het bezit van de tekst van de volgende brief van Tjeerd Nijkerken.

Tijdens het opruimen trof ik een brief aan, afkomstig van de Stichting tot Verzorging en Afwikkeling van Pensioenaangelegenheden betreffend gewezen overheidspersoneel en hun nagelaten betrekkingen. Het gaat hier om een brief betreffende mijn tijdens de oorlog overleden vader. Brief no. 690/W.M. dd. 30 mei 1952. In deze brief schrijft men:

"Het is mij bekend dat uw echtgenoot, Sergeant-majoor G.L. Nijkerken op 6 maart 1942 te Soebang is overleden. Echter bij Staatsblad no. 446 van 1949 is bepaald dat voor overheidsdienaren tussen 7 december 1941 en 30 september 1945 ten gevolge van oorlogsletsel overleden, als datum van overlijden van die overheids-dienaren de 30e september 1945 dient te gelden".

Hiermee steekt de staat in ons geval gemakshalve een weduwen en wezenpensioen van 6 maart tot 30 september in hun zak. En als je daar dan later op terug wilt komen, wordt verjaring als reden opgegeven voor een niet-ontvankelijk verklaring.

Geen enkele overheid mag zich het recht toe-eigenen op deze wijze met haar burgers om te gaan. En toch heeft de Nederlandse overheid dit destijds gedaan en is er nog mee weggekomen ook. Schandelijk…! Een Nederlandse staat waarvoor we ons moeten schamen.

Politie in Indonesië arresteert 48 studenten en een docent

Tijdens een grote actie op een Islamitische kostschool in het district Nganjuk op Java 49 studenten en een docent gearresteerd op verdenking van het plannen van terroristische daden. Tientallen zwaar bewapende agenten van de speciale anti-terreur eenheid vielen de school binnen na tips over 'ongewone activiteiten' op de school. Op verschillende plekken in het gebouw troffen de eenheden vele vuurwapens aan, munitie, alsmede kapmessen, dolken en andere scherpe wapens. Politiewoordvoerder Boy Rafi Amar vertelde de pers dat de berichtgeving omtrent deze school aanleiding gaf voor de gerichte actie. De politie nam tevens diverse boeken over Jihad in beslag. Gedurende de laatste maanden heeft de Indonesische politie mogelijk minstens 11 aanslagen weten te voorkomen, die volgens het voorlopige onderzoek voornamelijk gericht waren tegen Amerikaanse doelen.

ICM-online heeft een geüpdate website

Onze Mediapartner ICM-online (Indische Internetkrant) heeft sinds kort een vernieuwde website.

Hierdoor het voor de bezoekers en gebruikers nog gemakkelijker is om ermee te werken. Bovendien geeft de nieuwe opmaak een betere aansluiting op Facebook. De inhoud is nu inzichtelijker en overzichtelijker met bovenaan de hoofdpagina de diverse TABS waarmee u direct op de website kunt surfen. Ook deze NICC Nieuwsbrief heeft hier een mooi plekje gekregen. Proficiat, Ferry. Het ziet er mooi uit zo. www.icm-online.nl

Vleeseters liegen, bedriegen en zijn gewelddadig…..

In een lesboek voor 11 en 12 jarigen in India staat te lezen dat mensen die vlees eten liegen, bedriegen en geweld gebruiken. Het lesboek, dat wordt uitgegeven door een van Indiaas grootste schoolboekenuitgevers, zorgt voor veel commotie in het Zuid-Aziatische land. Volgens critici is het een fout van de overheid, dat het boek ongecontroleerd uitgebracht is. De overheid echter beroept zich op het standpunt dat scholen zelf verantwoordelijk zijn voor de keuze van het lesmateriaal. In het boek rekent de auteur categorisch af met het eten van vlees. Volgens hem past het eten van vlees niet inde wereld zoals "de schepper" het bedoeld had. Hij verwijst daarbij naar Adam en Eva, die leefden op een dieet van groenten, fruit en zaden. In een ander hoofdstuk worden de voordelen van een vegetarisch dieet ten opzichte van een vleesbevattend dieet opgesomd. Voor de vleeseters geldt volgens de auteur dat "ze heel gemakkelijk anderen bedriegen, leugens vertellen, beloftes niet nakomen, oneerlijk zijn en schelden en vloeken. Bovendien stelen en vechten ze, beroepen zich op geweld en plegen seksmisdaden". In hetzelfde hoofdstuk wordt daarom ook afgerekend met volkeren zoals de Eskimo's. "Doordat ze vrijwel uitsluitend vlees eten, zijn ze lui, sloom en leven ze niet lang", aldus de auteur. Het is niet duidelijk hoeveel scholen al gebruik maken van het gewraakte lesboek. In India is een groot deel van de bevolking vegetarisch om religieuze redenen.

Bron: Aziatische Tijger.

INDISCH PLATFORM

z o e k t d o n a t e u r s

Het Indisch Platform behartigt de belangen van de Indische gemeenschap bij de Nederlandse overheid.

Stichting Het Indisch Platform - Postbus 85564 - 2508 CG Den Haag

www.indischplatform.nl info@indischplatform.nl

Het Indisch Platform heeft de ANBI-status en dus is uw donatie een aftrekpost bij uw belastingaangifte

Recept van de maand Sambal Badjak

Deze keer eens geen gerecht. Iedereen die van Indisch eten houdt kent wel de sambal badjak, die je in een pot bij de winkel haalt. Echter veel lekkerder is de sambal badjak die je bij de toko kunt kopen, maar dan wel de eigengemaakte. Heerlijk en onmisbaar bij de Indische maaltijd. Maar hoe maak je nu zelf die lekkere sambal? Hier een prima recept, waar je het echt niet voor kant en klaar hoeft te kopen. En je kunt zoveel maken als je wilt door de hoeveelheden te vermenigvuldigen met een factor. En moeilijk is het beslist niet.

Ingrediënten:

2 rode uien (of 4 sjalotten), 4 teentjes knoflook, 10 gemalen kemerinoten, 12 verse Spaanse pepers (lomboks), 1 stengel sereh, 4 blaadjes djeroek poeroet (of laurier), 2 blaadjes salam, 1 tl. laospoeder, 1 tl. djahé, 1 tl. trassi, 1 volle el. goela Djawa (palmsuiker), 1 tl. tamarinde (uit de fles), 3 el. asemwater (of citroensap), 1 tl. zout, 1 stukje santen van ca. 1 cm., ruim olie, schone jampot.

Bereiding:

Desinfecteer een schone jampot (ook het deksel) in kokend water met een lepel soda; daarna met kokend water naspoelen, onderesteboven laten uitlekken en afdrogen met een schone droogdoek. U kunt ook een weckpotje gebruiken. Zorg er dan voor dat bij het desinfecteren ook de rubber ring losgehaald wordt.

Doe de uien, de pepers en de knoflook in een keukenmachine en maal ze grof (beslist niet fijn!). Verhit een flinkje scheut olie in de wok en fruit dit mengsel samen met de sereh, laos, goela Djawa, djahé en trassi 3 minuten. Doe er dan de overige ingrediënten bij en breng weer langzaam aan de kook. Tenslotte het stukje santen toevoegen en laten smelten. Nog even 2 minuten zachtjes laten pruttelen (goed blijven roeren).

Doe de nog hete sambal badjak in de jampot en voeg wat olie toe tot de sambal goed onder staat. Daarna met het deksel goed sluiten en in de afgesloten pot af laten koelen. Zo kunt u de sambal heel lang bewaren

Selamat makan

(advertentie)

Uitgelicht

In deze rubriek besteden we aandacht aan wat andere Indische media te melden hebben

Nieuw team Indisch 3.0

De redactie van het online platform Indisch 3.0 is bedoeld voor Indisch Nederland in de 21e eeuw. Bij Indisch 3.0 hoor je het geluid van de derde generatie Indische Nederlanders. Iedereen met een indische affiniteit zal zich bij dit platform thuisvoelen. Per 1 november 2012 is bij Indisch 3.0 een nieuw team. Zij stellen zich hier even aan u voor.

Liselore Rugebregt (1986), *redacteur tekst en planning.* Zij typeert zichzelf: *doorzetter / eigenwijs / ontdekken / dromer.* Werkzaamheden: beheren van de algemene planning en samen met Wendy de Indische agenda. Dan

coördinatie reportages, recensies, blogs en interviews die gepubliceerd worden op Indisch 3.0.

Wendy de la Rambeljé (1983), *redacteur freelancers en social media.* Ze typeert zichzelf: *organisatietalent / humor / culinair / reizen.* Werkzaamheden: coördinatie, werving en selectie van freelancers en vrijwilligers, het matchen van freelancers aan klussen en het realiseren van evenementen.

Nora Iburg (1985), redacteur series. Zij typeert zichzelf: *veelzijdig / creatief / nieuwsgierig / spontaan.* Werkzaamheden: coördineren van de series, algemeen contactpersoon, bewaken continuïteit van de afleveringen en contacten van mensen voor interviews in het kader van de series.

Bron: http://www.indisch3.nl

Help Indische ouderen in Indonesië door: Miranda van Turenhout

Een tijdje geleden bereikte een noodkreet uit Indonesië de redactie van het TV programma "MAX maakt mogelijk". Daar besloot men er een programma aan te wijden, dat a.s. vrijdag 23 november zal worden uitgezonden. Ruud en Leida Sellier, beiden 72 jaar en geboren in Indonesië, hebben dringend hulp nodiog voor een vergeten groep arme ouderen in Surabaya. De ouderen om wie het gaat zijn van oorsprong Indische Nederlanders, spreken Nederlands, hebben veelal een nederlandse naam en houden van het Nederlandse vorstenhuis. En juist om die redenen voelen zij zich gediscrimineerd. Het gaat in dit geval om zo'n 100 ouderen, die verspreid over Surabaya wonen onder de meest erbarmelijke omstandigheden en in grote armoede. Geen van deze ouderen ontvangt een pensioen.

Van heel veel mensen is tijdens de oorlog en de daarop volgende Bersiap-periode de papieren verloren gegaan. Omdat velen daardoor niet meer konden aantonen dat ze Nederlander warewn, verklaarde de Nederlandse regering dat ze niet welkom warwn in Nederland. Maar in Indonesië werden de ook niet geaccepteerd. Ze werden gediscrimineerd, gepest en zelfs mishandeld, omdat ze Nederlands spraken en zogezegd bij "de vijand" hoorden. Dit overkwam ook onder andere Winnie Masius, nu 67 jaar, wiens ouders hun Nederlanderschap ook niet konden aantonen. Winnie kon daardoor niet naar school, nergens mocht werken en dus veroordeeld was tot de bedelstaf.

Help de Indischen in Indonesia

Ruud en Leida zijn ook Indo en hadden meer geluk.Omdat zij hun Nederlands paspoort nog hadden, konden zij wel naar Nederland komen. De problemen van de ouderen in Surabaya zijn erg confronterend voor hen. Ook tijdens de opnamen worden Ruud en Leida regelmatig door emoties overmand. Zij hebben indertijd de Stiochting ***"Help de Indischen in Indonesië"*** opgericht en ondersteunen nu danklzij giften en donaties 24 ouderen in Surabaya. Ze helpen waar ze kunnen maar de vraag om hulp is veel te groot en hun financiële middelen zijn beperkt. Meer hulp is daarom van levensbelang. Door de diversiteit van de problemen van de ouderen, is "hulp op maat" het meest doeltreffend. Zo blijkt dagelijkse verzorging noodzakelijk voor de 83-jarige ondervoede Herman de Pauw. Dit blijkt pijnlijk tijdens de opnamen, wanneer hij geregeld door verzwakking en evenwichtsproblemen op de grond valt. Winnie Masius "woont" in een hutje van drie bij drie meter, zonder ramen en zonder fatsoenlijk dak. Voor haar is het van belanmg dat er een nieuw huisje komt. Voor weer anderen zijn medicijnen van levensbelang.

MAX

"MAX maakt mogelijk" is op zoek gegaan naar deze groep ouderen, die door Nederland en door Indonesië op schandelijke wijze in de steek zijn gelaten. Niemand neemt de verantwoordelijkheid voor hen op. Er is voor deze ouderen helemaal niets geregeld; zorg, medicatie, voedsel….. ze moeten het maar uitzoeken. Omroep MAX besteedt op 23 november 2012 vanaf 17.35 uur aandacht aan dit schijnende probleem.

Zie voor meer informatie de website: www.helpindischeninind.com

Boekbespreking, e-Books, CD en DVD

Wie schrijft, die blijft
Iedereen heeft wel een verhaal!

Kijk op onze site

www.deBoekenmaker.com
of vraag de brochure aan om te zien hoe wij uw verhaal in een boek kunnen gieten.
We doen dit al dertig jaar!
Egodocumenten, reisverslagen of dissertaties, in oplagen van 10 tot 10.000!
U kunt het zo gek niet bedenken.
Tel.: 026-3391209 of 0627261006
info@deboekenmaker.com

(advertentie)

Tot op het bot verdeeld - Hans van de Wal. Over het conflict met de Republiek Indonesia werd ook in de protestantse kerken zeer heftig gedebatteerd**.** In dit boek kiest de auteur het verrassende perspectief van een toonaangevende groep zendelingen die tegen de stroom in roeide.

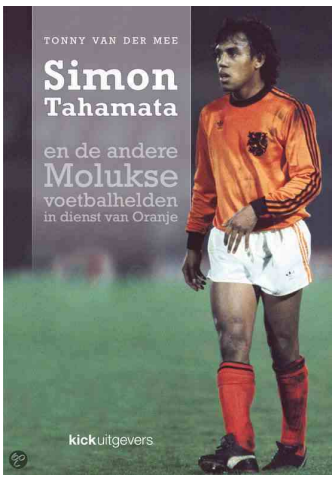
In weerwil van de Nederlandse publieke opinie bleven zij in de periode na 1945 de aandacht vragen van het goed recht van de Indonesiërs om zelf hun toekomst vorm te geven en voor een vreedzame oplossing van het conflict. Waarom hadden zij een andere mening over het Indonesisch Nationalisme dan de meeste andere Nederlanders en kerkmensen, die zich via missie en zending met Indonesië verbonden voelden? Het is mede aan hun inspanningen te danken, dat de band tussen de Nederlandse en Indonesische kerken bewaard is gebleven. *Adviesprijs: € 29,90.*

Groeten uit Jakarta - Scott Merrillees Dit boek geeft een uitgebreid historisch overzicht van de stad Jakarta (Batavia) door middel van prentbriefkaarten uit voornamelijk de eerste helft van de vorige eeuw. De 460 prentbriefkaarten uit de collectie van de auteur laten van de stad een

beeld zien, dat bijna geheel verdwenen is. Zelfs mensen die er een groot deel van hun leven gewoond hebben zullen het nauwelijks herkennen. Scott Merrillees heeft in twintig jaar zijn verzameling met de grootste zorg opgebouwd en heeft hij onderzocht hoe de stad veranderd is. Daarbij stelde hij zich de volgende vragen: Hoe zag Jakarta er in het verleden uit, welke invloeden gaven de stad vorm en hoe evolueerde de stad zich tot de metropool van de 21e eeuw. *Adviesprijs: € 29,99.*

Simon Tahamata – en andere Molukse voetbalhelden in Oranje - Tonny van der Mee. Eerst had je Simon en jaren later Gio. De liefhebber genoot de afgelopen decennia van de Molukse invloeden in het Nederlandse topvoetbal. Simon Tahamata werd beroemd om zijn onnavolgbare dribbels, terwijl Giovanni van Bronckhorst de analen inging vanwege zijn weergaloze lange-afstandsschot.

Tonny van der Mee, zelf ook van Molukse afkomst, volgde het spoor van de Molukse voetbalsterren. In dit meeslepende boek gaat het ook over de gijzelingsacties in de zeventiger jaren, maar vooral over de voetballers die Oranje en ook de Molukkers zo nu en dan in vuur en vlam hadden gezet. *Adviesprijs: € 19,90.*

Haags Speelkwartier - Leo Blokhuis. Den Haag werd in de vijftiger en zeventiger jaren de grootste beatstad van Nederland. Van Indo-rockers tot Golden Earring en van Q65 tot Shocking Blue….. in Den Haag wemelde het van muzikaal talent en klonk het geluid van een nieuwe generatie. Daarbij speelde de muziekwinkel Servaas een hele grote rol. Nico Servaas, grijsblauwe stofjas, halve pot brillcream in het haar, had niet bepaald verstand van muziek. Maar hij had wel altijd de juiste apparatuur voor iedere muzikant, beginnend of reeds gelouterd. Allen verlekkerden zich aan de glimmende spulletjes, konden voor eventjes

hetzelfde type gitaar vasthouden als waar Jimi Hendrikx altijd op speelde, afbetaling kopen en ook collega-muzikanten ontmoeten.

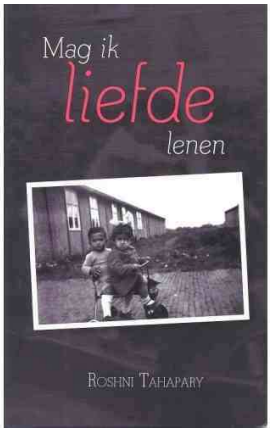
Wie niet bij Servaas kwam, die hoorde er gewoon niet bij. In Nieuwsbrief nr. 6 (juni) 2011 hebben wij reeds een artikel gewijd aan deze beroemde winkel en zijn al even beroemde eigenaar. Nu is er dan eindelijk een boek over geschreven en door niemand anders dan een van de grootste pop en rock-kenners: Leo Blokhuis. Met veel schwung vertelt hij op zijn geheel eigen wijze de geschiedenis van Servaas en de rol die deze winkel speelde in de Haagse muziekscene. *Prijs: € 12,50.*

Ontsporing van geweld - J.A.A. van Doorn en W.J. Hendrix. Beide auteurs dienden tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd (1945-1949) samen op Java. Zij besloten, geschokt door de buitensporige excessen van hun legeronderdeel, een onderzoek in te stellen naar ontsporingen van geweld. Na hun terugkeer in Nederland zagen zij niettemin af van publicatie, na signalen dat hun bevindingen in Nederland "niet bepaald in goede aarde" zouden vallen. Pas in 1969, twintig jaar na de soevereiniteitsoverdracht, blikte men in Nederland terug naar het militaire ingrijpen eind veertiger jaren in Indonesië, toen oud-stormtroeper Heuting vertelde over wat zich er had afgespeeld. Een en ander was voor Van Doorn en Hendrix reden om hun schriften, aantekeningen en formulieren weer tevoorschijn te halen en uit te werken tot een manuscript voor een boekpublicatie. In 1970 verscheen het voor het eerst en is een sociologische studie, een combinatie van veldobservaties en sociologische analyse. Het werd daarmee een uniek document, dat daarmee goeddeels

door informatie van binnenuit, een nieuw type oorlog een naam gaf: de dekolonisatie-oorlog. Deze uitgave is voorzien van een nawoord door Dick Vlasblom, wetenschapsredacteur van NRC en voormalig correspondent in Jakarta. *Adviesprijs: € 29,50.*

Mag ik liefde lenen - Roshni Tahapary In dit boek raken twee verhalen elkaar: het jongetje Lodewijk is op ontdekkingstocht naar vriendschap en spel. Daarnaast, volwassen geworden, de uitwisseling van herinneringen tussen broers en zussen aan het sterfbed van hun Molukse vader. Opgegroeid in een woonoord, met ouders die onmachtig waren hen de veiligheid van een hecht gezin te bieden, leerden de kinderen zichzelf te handhaven. Enkele van de kinderen

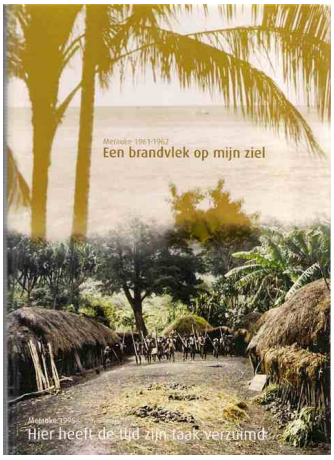
werden in Nederlandse pleeggezinnen geplaatst. Zonder veel steun van hun ouders of van elkaar, wisten ze toch het besef van gemeenschappelijkheid en saamhorigheid te bewaren. *Adviesprijs: € 15,95.*

Boeken extra

Dit jaar zijn er bijzonder veel boeken verschenen over Papua New Guinea. Vandaar deze rubriek Boeken extra, waarin we ze bij elkaar hebben gezet. Het betreft hier alleen de Nederlandstalige uitgaven. Wie ook de Engelstalige boeken wil inzien, verwijzen we naar de website: http://nieuwguineaprikbord.westpapua.nl/phpBB3/

Een brandvlek op mijn ziel – P.Quanjel. Van oktober 1961 tot aan de overdracht in 1962 was Pierre Quanjel als dienstplichtig militair gelegerd in Merauke aan de zuid-west-kust van Nieuw Guinea. In dit boek beschrijft hij op openhartige wijze niet alleen zijn ervaringen en gebeurtenissen, maar ook zijn gevoelens en emoties. Verder behandelt hij zijn terugkeer naar Merauke in 1995. In die 35 jaar blijkt er maar bitter weinig te zijn veranderd

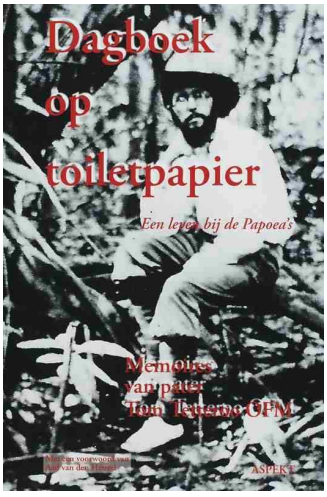
in positieve zin. Samen met zijn vriend en Nieuw Guinea veteraan Albert Limpens bezoekt hij met gemengde gevoelens de plaatsen uit de tijd van weleer. Voormalig Nieuw Guinea is nu een provincie van Indonesië, waar de Papua's eigenlijk gast zijn in hun eigen land met alle gevolgen van dien. ***Uitgegeven in eigen beheer.*** *Bestellen: pquanjel@home.nl*

De zomer van 1962 (heruitgave) – Andreas Schelfhout. Dit jaar was het vijftig jaar geleden dat Nederland door de Verenigde Staten gedwongen werd om Nieuw Guinea op te geven. Uiteindelijk werd het land aan Indonesië toegevoegd, een voor de Papua's fatale stap, zoals later zou blijken. Dit jaar zijn er tal van herdenkingen geweest, zijn er in vele

kranten en tijdschriften artikelen verschenen en is er in Bronbeek een Monument onthuld. Reden voor de uitgeverij om het boek in herdruk te nemen, zij het dit keer uitgebreid met vele foto's en niet eerdere vertelde verhalen en feiten. *Adviesprijs: € 16,50*

Dagboek op toiletpapier – Memoires van om Tetteroo. Een boeiend boek over het leven van pater Tom Tetteroo in Papua. Decennia lang heeft hij daar gewerkt tot hoge leeftijd, zowel in de Nederlandse tijd als onder Indonesisch gezag. Met name de soms problematische verstandhouding met

het Indonesische bewind is boeiend beschreven. Het boek is geschreven door zijn achternicht Kiki van Bisen, met medewerking van Peter Tetteroo. Een belangwekkend boek, dat je pas weglegt als je het uit hebt gelezen. *Adviesprijs: € 14,95.*

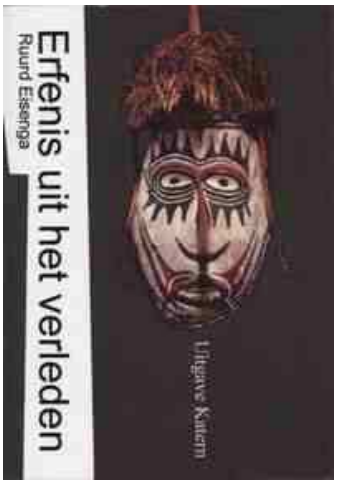
De wereld wordt omgekeerd - Gerrit de Graaf. In dit boek staat de vraag centraal hoe tussen 1956 en de jaren negentig de ontmoeting tussen de vrijgemaakt gereformeerde zending en de Papua's van Boven Digoel verliep. Besproken worden het karakter van de zending en de interactie met de Papua's en hun cultuur. De interactie wordt breder uitgewerkt op het punt van religie, de sociaal-economische inbedding van de van de zending en van andere factoren, zoals de overheid. De titel van het boek is ontleend aan het document Khenil-khenil van de Korowai, die meenden dat de toelating van (blanke) buitenstaanders op hun erfgronden de

omkering van de wereld zou teweeg brengen. En de Korowai kregen gelijk, hoewel niet in de zin die zij of de zending zich hadden voorgesteld. *Adviesprijs: € 29,75.*

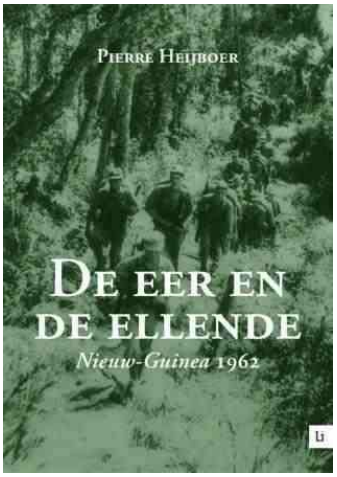
De getuigenissen: Papoea - Charles Farhadian. In dit boek vertellen Papoea's hun eigen verhaal. Wat het voor hen betekent te leven in West Papoea onder Indonesisch bestuur. Het zijn gewone Papoea's, die zich ingezet hebben voor hun volk en hun vrijheid. Allemaal kregen ze in hun leven te maken met bedreigingen, gevangenschap, ernstige schendingen van hun burgerrechten, en hun mensenrechten. De rode draad vormt hun vaste geloof dat de Papoea's ooit in vrijheid zullen leven. *Te bestellen via Marktplaats of Boekwinkeltje.nl of via: http://tinyurl.com/83h79oode.* Prijs: € 20,00 (incl. verzending).

Erfenis uit het verleden – R. Eisenga. Een afdeling van het korps Mariniers maakt op Nieuw Guinea jacht op Indonesische infiltranten. Paul Martens, dienstplichtig marinier, maakt in Sorong kennis met de knappe onderwijzeres Julia. Ze krijgen een verhouding, maar als op zekere dag het peloton van Paul na een langdurige actie in Sorong terugkeert, is Julia spoorloos verdwenen. Pas 25 jaar later vindt onder bizarre omstandigheden een ontmoeting

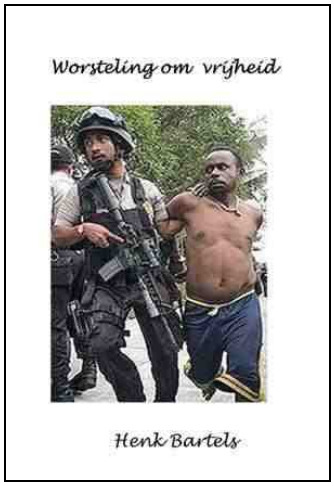
plaats tussen hem en Julia. De liefde is echter verdwenen; ze staan als vreemden tegenover elkaar. En dan blijkt dat het leven nog een verrassing voor Paul in petto heeft; en niet alleen voor hem. ***Uitgegeven in eigen beheer.*** *Bestellen: stort € 21,95 op rek. 422940895 t.n.v. R.B. Eisenga, met uw naam en adres en titel boek.* U krijgt het omgaand thuisgestuurd.

De eer en de ellende – Pierre Heijboer
In dit boek worden een aantal – tot nu toe – geheime documenten openbaar gemaakt. In een boeiende beschrijving maakt de lezer kennis met gebeurtenissen die onder diverse invalshoeken: van de Nederlanders, Indonesische, Amerikaanse en die van de Papoea's, belicht worden. Duidelijk

komt naar voren, dat de Verenigde Staten en met name President Kennedy de beslissende factor is geweest voor het Papoea drama. Een uitstekende weergave van de geschiedenis over Nieuw Guinea. *Adviesprijs: € 19,95.*

Worsteling om vrijheid – Henk Bartels
Over de dag van 15 augustus 1962 zei een Papua-leider destijds: ***"De Dag waarop alle Papua's huilden".*** Deze datum heeft dus een bijzondere betekenis, niet alleen voor de Papua-bevolking, maar ook voor al die Nieuw Guinea veteranen. In West Papua, zoals Nieuw Guinea nu heet, leven de Papua's onder hert gezag van de Indonesische regering. Geen enkele Papua is daar gelukkig mee en al 50

jaar lang woedt er een worsteling om onder het Indonesische bewind uit te komen. Dit Boek is een spectaculaire terugblik in woord en beeld op het leven van de Papua's gedurende de laatste vijftig jaar. *Adviesprijs: € 17,50.*

e-books, CD en DVD

Nieuw Guinea in kleur - 2-DVD. Deze DVD toont bijzondere kleurenfilms uit de jaren vijftig en zestig over Nieuw Guinea. De filmfragmenten schetsen een beeld van het dagelijks leven en de rol van de Nederlanders daarbij. Het betreft zowel amateurfilms als ook films van cineasten en journalisten en van de overheid.

Er zijn onder andere beelden te zien van gouverneur Platteel, die het Papoea Vrijwilligers Korps inspecteert, de kolonel der Mariniers W.A. van Heuven die de inspectie in Arfai begeleidt. U kijkt ook naar de befaamde expeditie naar het Sterrengebergte en een medische expeditie naar verschillende kampongs. Tenslotte bevat het film-beelden van bezoeken aan inheemse stammen. Als bonusmateriaal zijn op de DVD-box ook twee zwart-wit films opgenomen, met onder andere beelden van een Amerikaans zendelingengezin bij de stam van de Dali's in de vrijwel ontoegankelijke Baliemvallei en wat journaalbeelden van de infiltratie van Indonesische parachutisten in de periode januari tot augustus 1962. *Adviesprijs: € 14,99.*

De in deze rubriek besproken boeken, CD's en DVD's zijn verkrijgbaar bij de Internet Boekhandel Van Stockum in Den Haag of bij de erkende boekwinkel, tenzij anders vermeld

VAN STOCKUM
INTERNET BOEKHANDEL

www.vanstockum.nl

C R E A P R O

VERTALINGEN

Den Haag

(official sponsor van Stichting Nederlands Indisch Cultureel Centrum)

Vertalingen van en naar alle talen en de moedertaal
Speciaal: technisch, medisch, juridisch en commercieel
Snelheid en kwaliteit tegen een redelijke prijs

SINDS 1989 HET VERTAALBUREAU DAT U ZORGEN UIT HANDEN NEEMT

Galileïstraat 18 - 2561 TE Den Haag - tel: 070-362 05 89 * - fax: 070-362 56 64

@: creapro@worldonline.nl **w:** www.creapro.myplaces.nl

D A T I S A N D E R E T A A L...!

(advertentie)

Just4Kids... voor iedereen van 4 tot 16 jaar

Hebben jouw ouders, oom en tante, opa en oma, buurman en buurvrouw de petitie al ondertekend?
Iedereen (Indo of geen Indo) die de Indische gemeenschap een warm hart toedraagt
en het met de stelling eens is, kan de petitie ondertekenen.

http://deindischekwestie.petities.nl ***of*** **http://www.petities.nl/petities/de-indische-kwestie**

Korte berichten

Nieuwsbrief is op zoek naar jong talent

In de rubriek ***"Just4Kids"*** hebben we dit jaar al aandacht besteed aan jong talent. Zo plaatsten we een artikeltje over twee meisjes die Indonesische dansen leerden en daar zelfs al mee op het podium stonden. Heb jij nou ook zo'n talent? Kan je goed gitaarspelen en treed je ook op? Of ben je een tenniskampioen in de dop, een goed biljarter of kan je heel goed dansen of zingen? Misschien ben je wel een hele goeie chef-kok, of een kunstschilder of tekenaar. Misschien ook wel een….. Kortom, alle jonge supertalenten van ca. 8 tot ca. 14 jaar oud willen we voor het voetlicht zetten. En wij willen dat aan iedereen vertellen. Als je zelf niet zo heel goed kan schrijven, vraag dan of jouw ouders een stukje willen insturen met een fotootje erbij. **Stuur je reacties naar: info@indisch-centrum-denhaag.nl DOEN HOOR…..!!!**

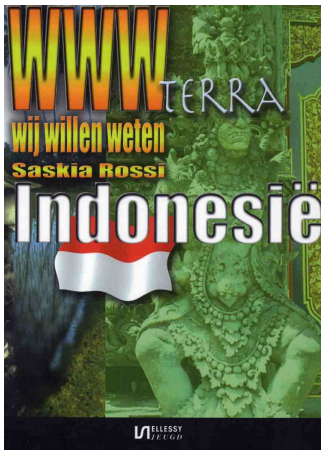
Boeken, e-books/cd/dvd

Tujuh door Peter Vervloed. Bij het inrichten van de nieuwe werkkamer van haar moeder, vindt Frenny een oud notitieboekje van oom Van Vuren,

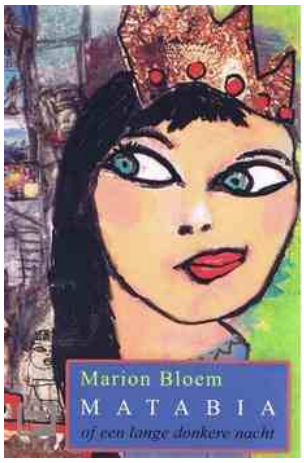
de oudste broer van Frenny's vader. Ze begint er in te lezen, maar dan pakt haar moeder het af. "Ik heb het zelf nog niet gelezen, maar oom Van Vuren was een beetje vreemde man. Misschien als je wat ouder bent, dat je het mag lezen", zei haar moeder. En ze bergt het boekje op in een la van haar bureau en doet deze op slot. Ze laat Frenny nog wel een bijzondere steen zien, die ze na de dood van oom Van Vuren in zijn kamer gevonden heeft. Wat staat er in dat boekje, dat Frenny het niet mag lezen. En wat houden haar vader en moeder voor haar verborgen? Een spannend boek voor de leeftijd van ca. 12 jaar. Het boek kost € 10,50.

WWW-Terra, Indonesië, door Saskia Rossi. Dit deel uit de serie WWW (Wij Willen Weten) handelt over Indonesië.

In dit boekje staan allerlei onderwerpen, die je kunt gebruiken bij een opstel, een spreekbeurt en allerlei andere werkstukken, die je op school kunt maken. Het is bedoeld voor leerlingen van groep 8 en voor de brugpiepers. Als je op school iets over Indonesië wilt vertellen, moet je dit boek gewoon hebben. Het kost € 8,95.

Matabia door Marion Bloem (4 x luister CD). Het Indische meisje Sylvia woont in Nederland. Op een avond moet ze op haar broertje en zusje passen. Het huis is vol enge geluiden:

de trap kraakt, op zolder hoort ze voetstappen, in de kelder ritselt het. Tijdens die lange nacht denkt Sylvia na over het land waar haar ouders vandaan komen en over alle spoken en geesten die erbij horen. Dit verhaal wordt op 4 CD's voorgelezen door Marion Bloem. De totale speelduur is 2,5 uur (150 minuten). Je kunt dit luisteralbum voor € 14,95 kopen.

De in deze rubriek besproken
Boeken, e-books, CD's en DVD's
kun je bestellen bij: www.paagman.nl
paagman
*Kinderboekwinkel *Villa Paagman**

Recept

Sambal Rode Uien

Ook voor de kids dit keer een lekkere sambal om zelf te maken. Niet zo erg pittig, maar wel vol van smaak.

Ingrediënten:

3 grote rode uien, 2 rode pepers (lomboks), 2 tenen knoflook, 1/4 blokje trassi, 2 laurierblaadjes, 1 el.

goela Djawa (Palmsuiker), 2 el. ketjap manis, sap van 1/2 citroen, mespunt Chinese 5-kruiden, snufje zout, olie om in te bakken.

Sambal rode uien.

Bereiden: Snipper de uien en maal de pepers en knoflooktenen samen met de overige ingrediënten (behalve de goela Djawa en de laurierblaadjes) fijn in een keukenmachine. Verhit olie in de wok en fruit de uiensnippers tot ze glazig zijn. Voeg het gemalen mengsel, de palmsuiker en de laurierblaadjes toe en breng langzaam aan de kook. Goed blijven roeren en eventueel nog iets water toevoegen. Desinfecteer een glazen pot (zie recept Sambal Badjak op pag. 10). Doe het hete mengsel in de pot en draai het deksel vast.

Selamat Makan

Mano

Boekingen:

www.thisismano.com
contact@thisismano.com
www.totallykidz.nl - info@totallykidz.nl
www.janvis.nl - info@janvis.nl

Agenda

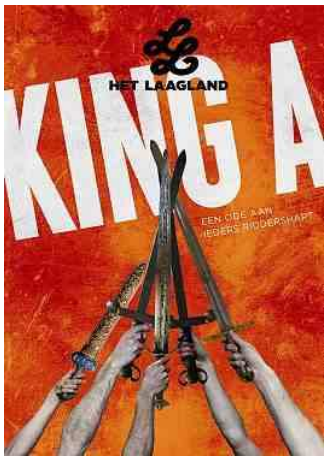
7 december 2012: Vuurvogel. Tijdens het voorleestheater in Villa Paagman zullen een aantal leden van het Residentie Orkest te gast zijn. Ze vertellen en maken muziek over de Vuurvogel, een avontuurlijk muzikaal sprookje, gebaseerd op de muziek "De

Nachtegaal" van de componist Stravinski. Heb jij wel eens op een trompet geblazen, of een viool van dichtbij bekeken? Dan is dit je kans, want na afloop kan je allemaal muziek-instrumenten uitproberen. Het gebeurt allemaal in **Villa Paagman,** Frederik Hendriklaan 219, 2582 CB Den Haag, Tel: 070-3383838. Het begint om 14.00 uur. De toegang is gratis, maar je moet je wel even aanmelden: www.paagman.nl/residentieorkest?utm_source.

13 december 2012: Presentatie Jeugd & Muziek seizoen 2013 – 2014. Muziek is overal om ons heen; van de metro tot het vliegtuig en van in-ear tot megafestival. De bekende organisatie Jeugd & Muziek in België tracht via projecten kinderen en jongeren wegwijs te maken in de wondere wereld van muziek. Dit realiseren zij al jarenlang door op maat gesneden concepten gericht op de specifieke doelgroepen. Jeugd & Muziek is een overkoepelende organisatie van meer dan 30 muziek-educatieve organisaties en 6 jeugdorkesten. Op donderdag 13 december presenteert men het nieuwe educatieve aanbod voor het seizoen 2013 – 2014. Een levendige presentatie met veel live showcases, aangevuld met uitleg door de muzikanten en medewerkers van Jeugd & Muziek Vlaanderen. De presentatie is vooral bedoeld voor iedereen die in de muziek-educatie werkzaam is, maar verder ook voor iedereen die hierin geïnteresseerd is. Het gebeurt allemaal in Sint-Niklaas in België, Stadsschouwburg en Cultureel Centrum, Richard Van Britsomstraat 21, 9100 Sint-Niklaas, (5 minuten lopen vanaf station). Het programma begint om 9.00 uur en duurt tot 15.30 uur. Info en aanmelden via de website: http://www.jeugdenmuziek.be/news/5/presentatiedag-seizoen-2013-2014.

14 december 2012: King A door het Laagland. Iedereen wiens hart sneller gaat kloppen voor heldenmoed en de eed van trouw met de hand op het zwaard, die draagt binnenin het vuurtje van een ware ridder en zijn idealen. Vijf acteurs wanen zich even ridders en brengen al spelend de legende van King Arthur en de ridders van de Ronde Tafel even tot leven. Deze voorstelling maakt glashelder dat ridderschap van alle tijden is. In King A is ridderschap tevens een zoektocht naar de belangrijkste waarden waarop

het bestaan van de mens stoelt. Prachtige a capella songs worden afgewisseld door komische dialogen en knappe goochelkunsten. King A wordt gespeeld in **Theater De Regentes,** Weimarstraat 63, 2562 GR Den Haag, Tel: 070-3637798. De voorstelling beging om 19.30 uur en een kaartje kost € 11,00 voor volw. en € 7,50 voor kinderen vanaf 8 jaar. www.deregentes.nl.

Links4Kids

Heel veel leuke ***links*** voor kinderen: http://suara-baru-kecil.jouwpagina.nl

De **Jeugdwebsite** van de Nederlandse Oorlogsgravenstichting (Ned.-Indië). http://www.eenlevenverloren.nl/index.php?go=home.personen@pagenr=1

Villa Zebra, landelijke jeugdorganisatie http://www.villazebra.nl

Kunstbende, landelijke organisatie met afdelingen in alle provincies voor iedereen van 13 tot en met 18 jaar. http://www.kunstbende.nl

Indisch Herinneringscentrum Bronbeek www.indischherinneringscentrum.nl

Koorenhuis - Den Haag, cursussen en workshops voor muziek, dans, kunst en theater. http://www.koorenhuis.nl

Taman Indonesia, Het leukste kleine Indonesische dierenpark in Nederland. http://www.taman-indonesia.nl

Weblog "Indische Jeugdletteren" Blog van Marjorie van Putten: http://indischejeugdletteren.wordpress.com/over-mij/

Jeugd Startpagina "Open Start" http://jeugd.openstart.nl

Jeugdbieb, leuke en informatieve website. http://www.jeugdbieb.nl

Cultuur, Jeugd, Sport en Media in Vlaanderen, website met van alles. http://www.cjsm.vlaanderen.be

Geef je mening…

Graag willen we weten wat jij van deze rubriek vindt. Wat vind je van de informatie, de onderwerpen, wat mis je nog. En vooral, wil je zelf ook wat bijdragen aan de inhoud van deze rubriek. Dat kan altijd. Laat het ons maar weten en wij zorgen dat jouw mening telt. Ons e-mailadres is: info@indisch-centrum-denhaag.nl

www.stivoro.nl

just4kids says: not4kids

DJ GUIDE

PARTY AGENDA

dance events, party agenda, vrijwel alle DJ's en nog veel meer

overzichtelijk gerangschikt op datum en op locatie in heel Nederland

www.djguide.nl

de dance & party informatiesite voor jongeren

De Indische Agenda

LET OP! Sluitingsdatum alle kopij Nieuwsbrief nr. 12 op 4 december 2012

t/m 31 januari 2013: Marten Toonder: Een dubbel denkraam. Hij verrijkte de Nederlandse taal met woorden als: "minkukel" en "denkraam" en hoort als geestelijk vader van Ollie B. Bommel en Tom Poes met grootheden als Hildebrand, Multatuli en Bomans thuis in het rijtje schrijvers dat onvergetelijke types geschapen heeft. Het is honderd jaar geleden dat Toonder geboren werd. Daarom wijdt het Letterkundig Museum een grote overzichts-tentoonstelling van deze beroemde schrijver en tekenaar. Toonder was een complexe man met een heel veel tegenstrijdigheden: zakenman en kunstenaar, kluizenaar en acteur,

realist en magiër, schrijver en tekenaar De tentoonstelling geeft zijn relatie weer met zijn familie, toont zijn levensverhaal, zijn geliefde Ierland, waar hij een groot deel van zijn leven heeft gewoond, zijn clandestiene werk tijdens de Tweede Wereldoorlog, maar ook zijn leiderschap als eigenaar van de Toonder studio's. Een tentoonstelling over een unieke en veelzijdige man. Locatie: **Letterkundig Museum,** Prins Willem Alexanderhof 5, 2595 BE Den Haag (achter Centraal Station NS), Tel: 070-3339666. Openingstijden: di. t/m vr. 10.00 – 17.00 uur, weekenden en feestdagen: 12.00 – 17.00 uur. Toegang: € 7,50;

Jeugd 4 t/m 18 jr., studenten, 65+: € 6,00; Uitpas, Ooievaarspas en Rotterdampas € 3,75. Nadere info: www.letterkundigmuseum.nl.

24 november 2012: Indische Feestavond. Het belooft weer een gezellige feestavond te worden met optredens van de band "Chain" en Diana Monoarfa. Dus alle redenen om de "Dancing Shoes" aan te trekken. Zoals gewoonlijk heeft Coby de Boer van Osco Productions weer voor een prima programma gezorgd, waarbij ook de inwendige mens niet vergeten wordt. De catering is als altijd in handen van Siska. De Locatie is: **Zalencentrum The Lake,** W. Dreesweg 10, 1314 VB Almere, Tel: 036-5333440. Tijden: 20.00 tot 01.00 uur; zaal open vanaf 19.45 uur. De toegang bedraagt

bij reservering € 12,50 en € 15,00 aan de zaal. Reserveringen: Coby de Boer: 036-5244573 of 06-46415767 en bij Cola en Pia Bleeker: 06-55966246 of : info@indischefeestavond.nl

24 november 2012: Bijeenkomst E. du Perron Genootschap. Het thema van deze najaarsbijeenkomst is: Du Perron en de Indische Letteren. Bert Paasman opent met een item over Du Perron als bloemlezer, toegespitst op de "muze

van Jan Companjie", het niet-gepubliceerde vervolg en de plannen voor het derde deel. De bekende Indische schrijver Alfred Birney belicht Du Perrons plaats in de letterkunde in relatie tot andere Indische schrijvers, zoals Multatuli, Daum en Couperus. De locatie is: **Leeszaal Museum Meermanno,** Prinsessegracht 30, 2514 AP Den Haag, Tel: 070-3462700. Tijden: 14.00 tot 17.00 uur, zaal open: 13.30 uur. Aanmelden vóór 15 november 2012 bij: info@edpg.nl en neemt u uw museumjaarkaart mee. Meer info: www.meermanno.nl

24 november 2012: Batik Fashion Fotoshoot. Kunstenares Sabine Bolk organiseert in de tropische sfeer van kleindierenpark Taman Indonesia een tentoonstelling van Batik stoffen. Sabine is zich sinds 2009 gaan verdiepen in de beroemde textieldruk-kunst. Ze bezocht in dat jaar de belangrijkste Batiksteden en werkplaatsen op Java. Begin dit jaar riep ze de lezers van haar blog www.dereisnaaarbatik.blogspot.com op om zich vast te leggen op de foto met hun batik. En dan niet als een historisch stukje stof, maar als een hip fashion item. Ter inspiratie heeft zij zichzelf gefotografeerd in en rondom haar huis in haar eigen Batik collectie. Neem je eigen Batik kleding mee, of een kant-en-klare fashionfoto mag ook. De meegenomen Batiks worden tentoongesteld en het geheel vormt een inspirerende expositie, waar de bezoekers deel van uitmaken. Locatie: **Taman Indonesia,** Kallenkote 53, 8345 HE, Kallenkote (nabij Steenwijk). Tijden: 14.00 tot 17.00 uur. Toegang: dierenparkkaartje. Meer informatie: www.taman-indonesia.nl.

25 november 2012: Tempo Baru Bijeenkomst. Weer een gezellige bijeenkomst met veel muziek en veel dansen. Bovendien is er een loterij met leuke prijzen. Het is tevens de laatste bijeenkomst dot jaar, want vanwege de drukke tijden en volle agenda's is er in december geen bijeenkomst. De muziek wordt verzorgd door trio Whatever Forever. De locatie is: **S.C.C. De Biechten,** Vincent van Goghlaan 1, 5246 GA Den Bosch. Aanvang: 14.00 uur (zaal open 13.00 uur) einde om 17.30 uur. Ruime parkeergelegenheid. Toegang: voor donateurs: € 1,50. Overige bezoekers: € 4,00. Info: www.tempobaru.nl.

1 december 2012: Krissendag in Bronbeek. Een kris is een fraai versierde, asymmetrische dolk in een schede. Veel mensen hebben een kris in huis, meestal meegebracht uit Indonesië.

Op de Krissendag kan iedereen in de middag terecht in Bronbeek om zijn of haar kris voor te leggen aan een panel experts, om meer over de kris te weten te komen. Op deze dag kunnen geen krissen worden verhandeld of getaxeerd. Een gesprek over de kris is kosteloos. Wel wordt u verzocht vooraf te reserveren. De locatie is: **Museum Bronbeek,** Velperweg 147,

6824 MB Arnhem, Tel: 026-3763522. Tijden: 12.00 tot 17.00 uur. Info en reserveren: http://www.bronbeek.nl, e-mail: nb.ravensbergen@mindef.nl.

7 december 2012: Symposium: Nederlandse Kerken en "De Indische Kwestie" Een indringend symposium met als onderwerp de tegendraadse houding van een toonaangevende groep zendelingen, die aandacht vroegen voor de Indonesiërs om zelf hun toekomst vorm te geven. Tevens wordt het nieuwste boek van Hans van de Wal: "Tot op het bot verdeeld" gepresenteerd (Zie de boekbespreking op pagina 12). Locatie: **Boothzaal Universiteitsbibliotheek De Uithof in Utrecht,** Heidelberglaan 3, 3584 CS Utrecht – De Uithof. (vanaf Utrecht Centraal Station bereikbaar met bus 11, 12 of 12-s, halte Heidelberglaan). Tijden: 9.30 tot 12.00 uur. In verband met beperkte zaalruimte is aanmelden vóór 3 december 2012 noodzakelijk. Aanmelden per e-mail naar het secretariaat: Secretariaat.RenT@uu.nl.

16 december 2012: Suriname en de Slavernij. Marc Lohnstein belicht in zijn lezing over de machtsmiddelen van de Nederlanders, bezien vanuit het veiligheidsperspectief van de kolonisator. Met welke antwoorden op de vraag: "Hoe het vreeselijk getall slaaven in tegenstelling der blanke alomme voor de gantsche Colonie, in toom te houden" kwam de slavenhoudende samenleving? Hierbij besteedt hij ook aandacht aan vormen van verzet vanuit de slavenmacht. De

bevolking van Suriname bestond in de slaventijd uit: een kleine bovenlaag van Europeanen, een kleine groep vrijgeborenen, vrijgemaakte slaven (o.a. mulatten) en negers, en een grote groep zwarte slaven. Door deze opbouw verliep in Suriname het sociale onderscheid langs radicale grenzen. Locatie: **Museum Bronbeek,** Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Aanvang: 14.00 uur. Toegang: € 12,00 (incl. museumentree). Voorinschrijven is noodzakelijk via: Tel: 026-4422363, of: www.volksuniversiteit.nl/arnhem (code CUL 604).

22 december 2012: Kerstspecial Wijaya Arnhem & Madjoe Asli. Een spectaculaire Kerstspecial met optredens van onder andere: de band Challenge met Stella Makadoero, Duo Senang Hati, sfeermuziek van Aïs Lawa-Lata en Ruben Poetiray, de dansgroep InaDance, de Promotiegirls Wijaya.

Alles speelt zich af in maar liefst twee zalen op de locatie: **Kumpulan Bronbeek,** Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Het wordt een echt familiegebeuren, dus jong en oud is van harte welkom. De tijden zijn: 12.00 tot 17.30 uur (zaal open om 11.30 uur). De toegang is € 22,00 voor volwassenen (incl. Kerstbuffet) en kinderen t/m 12 jaar gratis (kinder-maaltijd: € 5,00). Nadere inlichtingen: Hans Verbrugge – 026-3217600, René Theuvenet – 026-3233082 en Winny van den Steen – 026-3888046. Vooraf reserveren is noodzakelijk want er is slechts ruimte voor 400 personen. Formulier: www.wijaya-arnhem.nl.

29 december 2012: Selamat Malam, Indische reünie en dansavond. Een eindejaarsavond boordevol muziek, plezier dansen en natuurlijk lekker eten, georganiseerd door Stichting Busyben. Muzikale verzorging door de bands: "Induction" en "Relight". De locatie is: **CanDance Studio's** (oude Joop van den Ende studio), Van Cleeff-kade 15, 1431 BA Aalsmeer. Tijden:

17.00 tot 01.00 uur. Toegang: voorverkoop: € 12,50 en aan de zaal: € 15,00. Voorverkoop onder andere: Benno Gabriël 06-15900429, Tine Brinkman 020-7854051, Stanley Verkouteren 06-41105308 en Robert Regensburg 070-3238411. Aanmelden groepskorting via www.busyben.nl.

31 december 2012: Oud en Nieuw Dance Party. Volop Silvester sfeer met topartiesten, veel dansen en lekker eten, georganiseerd door Raldy Laurens. Muzikale medewerking door Edu Schalk, Diana Monoarfa en de band "The Tracks & Eddy King". Het is noodzakelijk vooraf te reserveren vóór 4 december 2012, in verband met het beperkt aantal zitplaatsen en de catering. Aan de zaal worden GEEN kaarten verkocht. Reserveer tijdig want vol=vol. De toegang dient te worden voldaan op rek. nr. 3123071 t.n.v. R. Laurens, Nieuwerkerk a/d IJssel. De locatie is: **De Brinkhoeve,** Kerkstraat 12, 3171 GG Poortugaal (nabij Rotterdam-Hoogvliet). Zaal open: 18.30 uur, aanvang: 19.00 uur, einde 01.30 uur. Toegang: € 26,00 (dit is incl. doorlopend koud buffet, snacks, spekkoek en één drankje). Nadere informatie: raldylaurens@hotmail.com

5 januari 2013: New Years Party. De Batavia – Makassar club organiseert een spetterende New Years Party met medewerking van de bands "Relight"

en “Straight” met Esther Latama en de Tahitiaanse dansgroep “Meava”. De locatie is: **Hotel van der Valk,** Zijdeweg 54, 2245 BZ Wassenaar. Tijden: zaal open: 18.00 uur, aanvang: 19.00 uur, einde: 01.00 uur. Toegang: 12,50. Avondkleding gewenst. Wilt u blijven overnachten? Dat kan in een speciaal arrangement: Logies met ontbijt, eenpersoons kamer voor € 70,00; tweepersoons kamer voor € 80,00. Reserveren via: Rubens Agaatsz, Tel: 079-3623022, mail: agaat99@planet.nl

6 januari 2013: ICM Nieuwjaarsparty. Hiervan wordt nu al gezegd: “Het wordt een Nieuwjaarsfeest, zoals we dat vroeger in Indië gewend waren”. Een echt New Years Diner Party. Want daar draait het toch bij veel Indo’s om: vaak en vooral lekker eten. Zo krijgt u natuurlijk een welkomstdrankje, staat er Kacang Bawang (gebakken pinda’s met knoflook) op tafel, alsmede Kue Biji en Kuping Gajah (traditionele Indische Nieuwjaarskoekjes) wordt er twee keer met snacks rondgegaan (pasteitjes en Pisang Goreng) en dan natuurlijk een uitgebreid Indisch buffet, dat met maar liefst 13 gerechten plus een dessert om 16.00 uur opengaat en verzorgd wordt door Sinar Catering. En daarnaast natuurlijk

muziek, die deze dag verzorgd wordt door onder andere de “Richy B. Band”, Ben Poetiray, Menura, Melani en anderen. De locatie is: **Flevoparc Dronten,** Educa-laan 37, 8251 GC Dronten. Er is ruim voldoende gratis parkeerruimte. Tijden: zaal open om 13.00 uur, aanvang party om 13.30 uur. Toegang: € 32,50 all inclusive, behalve drankjes. Bovendien ontvangt u op vertoon van uw ticket gratis een CD of DVD uit de ICM webshop collectie t.w.v. € 19,95. Kaarten zijn uitsluitend verkrijgbaar via reserveren. Inschrijvingen mogelijk tot uiterlijk 20 december 2012 via het formulier op www.icm-online.nl.

20 januari 2013: Lezing “Het Overakker-complot”. Esther Zwinkels belicht in haar lezing het verzet tegen de Japanners op Sumatra in de Tweede Wereldoorlog. Na de capitulatie van het KNIL op Sumatra in maart 1942 vormden zich op initiatief van generaal-majoor Overakker diverse verzetsgroepen. In deze lezing zal worden ingegaan op de vormen die het verzet aannam, de rol van de betrokkenen en in hoeverre de Japanners het verzet wisten te breken. Deze lezing wordt georganiseerd in samenwerking met de Arnhemse Volksuniversiteit. Locatie: **Museum Bronbeek,** Velperweg 147, 6824 MB Arnhem. Aanvang 14.00 uur. Toegang: € 12,00 (incl. museumkaartje). Vooraf inschrijven is noodzakelijk via Tel: 026-4422363. Nadere inlichtingen via: www.volksuniversiteit.nl/arnhem

---

86-jarige vindt Indisch fotoalbum terug

Het Tropenmuseum in Amsterdam lanceerde onlangs het project “Foto zoekt Familie”. Doel is om de eigenaren te vinden van de 335 fotoalbums die al vele jaren in het depot van het museum liggen. Het museum ging op zoek naar fondsen voor dit project en heeft nu, drie maanden later, de benodigde € 10.000,- reeds binnen. En er is meer succes. Dankzij de publiciteit voor het project is er al een eerste eigenaar gevonden. Een 86-jarige vrouw, die nu in Zuid Afrika woont, herkende haar eerste album uit haar jeugd. Een nicht zag haar naam staan in een verhaal over het project in de Volkskrant. Het album werd hierna versneld gedigitaliseerd en beschikbaar gesteld aan de 86-jarige. Inderdaad herkende

”Voorlezen”, foto uit een van de albums

zij haar album, waarvan ze nu inmiddels al ruim zeventig jaar gescheiden was. Commentaar van haar dochter: *“Wat geweldig om nu al die foto’s te zien van mijn moeder en andere familieleden. Ik ben zo opgewonden, dat mijn moeder haar eerste jeugdalbum weer in handen heeft na al die jaren”.* De overige albums worden volgend jaar op het internet gezet. Bezoekers van de website kunnen dan door de albums bladeren en via TAGS aangeven of zij plekken of mensen herkennen. Door deze informatie zal dan het Tropenmuseum proberen om de eigenaren te achterhalen.

Newsflash: Papua's got talent

Vlak voor het verzenden van deze Nieuwsbrief ontvingen wij dit bericht, waarvoor wij direct de lay-out hebben aangepast en er een extra pagina aan hebben toegevoegd.

Op zondag 2 december 2012 presenteren het Bijlmer Parktheater, Kosmopolis Utrecht en Platform 50 Jaar Papua's in Nederland het grote evenement: ***"Papua's got Talent – The Dutch Edition".*** Nederlandse Papua's tonen in het Bijlmer Parktheater in Amsterdam hun talenten op het gebied van muziek, dans, theater, schrijven en koken. Dit grote evenement geeft letterlijk de vloer aan Nederlandse Papua's van alle generaties. Door Papua's voor iedereen.

Vijftig jaar geleden werd Papua overgedragen aan Indonesië en daarop vluchtten honderden Papua's met hun gezinnen naar Nederland, waar ze een bestaan wisten op te bouwen. Deze gemeenschap bestaat inmiddels al uit 4 generaties en is (evenals de Indische gemeenschap) succesvol en geruisloos in de Nederlandse samenleving geïntegreerd. Het gehele jaar door zijn er tal van activiteiten en evenementen georganiseerd om dit onder de aandacht te brengen. In de maand december wordt het jaar in stijl afgesloten met "Papua's got Talent". Het event illustreert 50 jaar vitaliteit en overlevingskracht, biedt het talent een podium en doorbreekt het stereotype beeld van de Papua met zijn peniskoker.

Theatermaker ***Frank Irving*** en de comedian ***Hank van Bosstraten*** zijn gastheren in de theaterzaal van het Bijlmer Parktheater met Papua talenten uit heel Nederland, onder het kritische oog van een professionele jury. De winnaar mag optreden tijdens het "In The Picture Festival" in het Bijlmertheater. Tussendoor vermaken de gastheren Frank en Hank het publiek met sketches en een Papua-quiz. Als finale is er een spetterend optreden van "Ink Warriors". Deze verse utrechtse HipHop-band staat bekend om zijn echte, rauwe, soulvolle, oldschool, funky HipHop-sound.

In de foyer van het theater is een foto-expositie te zien van "Paradijsvogels in de polder". In een andere zaal kunt u luisteren naar de verhalen van een aantal eerste generatie Papua's. Zij vertellen over hun leven in voormalig Nederlands Nieuw Guinea en sinds 50 jaar in Nederland. Deze interviews zijn gedaan in de jaren 2008 en 2009 door de Stichting Papua Cultureel Erfgoed. Insos Ireeuw van cateringbedrijf "Taste of the Pacific" verkoopt Papua-eten en geeft een Pepeda-kookworkshop.

DJ Teddy verhoogt de sfeer met South-Pacific en Papua muziek. Ook komen er in de "Bijlmer Jazz & Roots Jam Session" verschillende muzikanten samen voor een unieke muzikale improvisatie. Papua schrijftalenten lezen in de studio voor uit hun eigen werk en er wordt een speciale editie van het blad "De West Papua Courier" gepresenteerd. De oral-history, een echte Papua traditie, komt tot leven, dankzij verschillende verhalen-vertellers. Ook bieden diverse Papua stands hun producten aan en kunt u informatie verkrijgen.

Voorafgaand hieraan organiseert op 1 december het "Platform 50 Jaar Papua's in Nederland" in nauwe samenwerking met de Papua Vrouwenvereniging Nederland in Den Haag een bijeenkomst over de politieke geschiedenis van de Nederlandse Papua's. Voor meer informatie hierover, zie de website: **http://papua.startpagina.nl/prikbord/16072085/uitnodiging-voor-1-december-2012---50-jaar-papuas-in-nederland#msg-16072085**

Reserveren van kaarten: 020-3113930
info@kosmopolisutrecht.nl
kassa@bijlmerparktheater.nl

Zondag 2 december 2012, 13.00 tot 20.00 uur. Toegang: € 10,00 per persoon.

Column: Gedreven door erkenning

door: Albert van Prehn

In een mensenleven gebeuren dingen waar niemand om vraagt. In bepaalde zaken heb je geen keuze, omdat je niet kunt kiezen waar je geboren wordt, onder welke omstandigheden en in welk gezin. Ik zeg daarom altijd als ik ellende zie op deze wereld – en met name als er kinderen bij betrokken zijn – voor hetzelfde geld was ik die persoon of was het mijn kind. Is het een kwestie van geluk of noodlot? Misschien willekeur? Ik zou het niet durven zeggen. Waarom wordt het ene kind geboren in armoede en ellende en het andere kind in overdadige luxe. Er worden dagelijks miljoenen kinderen geboren. Ik ben ervan overtuigd dat de plek waar je geboren wordt doordacht is en geen toevalstreffer. Men zegt wel eens "ieder draagt zijn kruis in het leven en als zodanig wordt zijn lot bepaald". Nu ga ik de geschiedenis vertellen van iemand wiens leven beïnvloed werd door het lot en de plaats van zijn geboorte. De geschiedenis van deze persoon heb ik uit de eerste hand en berust op waarheid.

Het is september 1945 toen in Indonesië de oorlogshandelingen nog niet voorbij waren. De Japanners hadden Indonesië nog in hun macht, kort voor de bevrijding en de daarop volgende Bersiap-periode. In het vrouwenkamp moesten vrouwen met hun kroost zien te overleven. Niet alleen vanwege de gevaren in de oorlogstijd, maar vooral ook vanwege de honger. Vele vrouwen en kinderen stierven doordat ze door gebrek aan voedsel verzwakt waren en minder weerstand hadden en dus zeer vatbaar voor tal van ziekten. Het maakte dat sommige vrouwen kozen voor een alternatief: zichzelf geven voor een kans, een strohalm die het overleven van henzelf en hun kinderen mogelijk maakten. De drang van overleven zetelt in ieder schepsel dus ook in mensen. Zij gaven zich aan hun bezetters in ruil voor voedsel en een beetje bescherming. Moet je deze vrouwen daarvoor veroordelen? Ik denk het niet. In feite verdienen ze juist respect, want de diepe vernedering die ze moeten ondergaan om hun kroost in leven te houden als moeder, is een daad van zelfopoffering. De kinderen die werden geboren onder die omstandigheden in die periode zullen het kruis moeten dragen waar zij nimmer om gevraagd hebben. Het geboren worden is geen keuze; het ter wereld komen in een bepaalde hoedanigheid ook niet.

Het is na de bevrijding en na de Bersiap dat vele gevangenen naar hun gezinnen terugkeerden, als die de oorlog al hadden overleefd. Velen zagen elkaar niet terug. Sommige vrouwen hadden een kind dat was verwekt door de voormalige vijand. De volgende geschiedenis werd mij verteld door iemand die dit lot heeft ondergaan. Vanaf het begin was het kind een blijvende herinnering aan die periode, niet alleen voor de moeder, maar vooral ook voor de vader, die als stiefvader de taak kreeg aangewezen om het kind van de vijand op te voeden, te verzorgen en groot te brengen. Er was geen weet van zijn oorsprong omdat het hem werd verzwegen, door schaamte van de ouders en doordat het verleden te pijnlijk was en zo snel mogelijk moest worden vergeten. Als kind was je niet gewenst en de genegenheid van een vader voor zijn kind zal altijd geremd worden door het feit dat het niet alleen zijn eigen bloed niet is, maar vooral om het bloed van de vijand door zijn aderen stroomt.

De man die mij zijn geschiedenis vertelde, heeft nooit geweten wie zijn biologische vader was. Men gaf hem de naam van zijn stiefvader en hij wist niet beter dan dat hij de zoon was van de man die hem in feite nooit heeft kunnen accepteren. Voor hem was er in vergelijking tot zijn broers en zussen nooit de echte aandacht die er voor de anderen was. Er was niet gauw waardering voor hem en zijn prestaties. In de conflicten die in elk gezin voorkomen, was hij degene die de meeste klappen kreeg. Onwetend van zijn omstandigheden droeg hij in feite de last van de haat en frustraties van de ervaringen in het Jappenkamp. Het resultaat was, dat de man zijn hele kindheid zocht naar erkenning. Hij wist geen raad met het gevoel van opzijgeschoven worden. Het heeft tal van problemen in zijn pubertijd veroorzaakt en de opstandigheid en ook de onhandelbaarheid vormden een groot probleem voor het gezin maar ook voor hemzelf. Het gevoel van opzijgeschoven zijn, resulteerden in een drang naar het zichzelf willen bewijzen en gedragingen die niet bij zijn persoonlijkheid pasten. Het zich willen bewijzen drong de man naar verkeerde keuzes in zijn leven op allerlei gebied. Het kiezen van zijn beroep was er een van. Een beroeps-keuze, gedreven door prestatiedrang had geen goede gevolgen voor

hemzelf en zijn werkomgeving. Ook de keuzes van zijn relaties waren niet door zijn hart ingegeven, maar waren het gevolg van zijn frustraties die te maken hadden met zijn strijd voor het eindelijk erkennen van zijn bestaan. De opvoeding van zijn eigen kroost was onbewust gebaseerd op de prestatiedrang die hij in zijn leven als normaal was gaan accepteren. Het gevolg was dat op vrijwel ieder vlak grote spanningen ontstonden en uiteindelijk leidden naar het doorslaan van de balans en het mislukken van zijn leven op alle fronten, waarna eenzaamheid achterbleef. Het te laat ontdekken van zijn eigen achtergrond heeft zijn leven op latere leeftijd nog meer kapot gemaakt.

Dit is de geschiedenis van een eenzame man, die mij zijn levensverhaal vertelde, maar waarvan ik weet dat er nog veel meer zijn die hetzelfde lot hebben getrokken bij hun geboorte. De religieuze kant van dit verhaal, dat van hogerhand beslist wordt wie welk lot zal krijgen bij de geboorte en het verschijnen op deze planeet als nieuw leven, heeft mij doen inzien dat ik tot de gelukkigen behoor, wiens leven een relatief normaal verloop heeft gehad. Want voor hetzelfde geld was ik geboren als kind in een derde wereldland of in een oorlogsgebied. Moet ik daarom minder interesse tonen voor iemand die minder geluk heeft gehad? Als je dat kunt beseffen, kan je ook gevoelsmatig meer doen voor de ander. Een ieder draagt een kruis; de een minder zwaar dan de ander. Als wij elkaar helpen om ieders kruis gezamenlijk te dragen, zal het leven je veel meer voldoening schenken.

Pasar Malam Kalender 2012

Geef tijdig uw data door voor 2013…!

Februari
25, 26: Rijswijk (ZH) www.pasarmalamrijswijk.nl

Maart
????? www.eastandwestevenementen.nl
3, 4: Doetinchem www.pasaroostwest.nl
23. 24, 25: Leeuwarden www.pasarmalamasia.nl
23, 24, 25: Arnhem www.flamproductions.nl
29, 30, 31: Malieveld Den Haag www.en.indonesia.nl/
30, 31: Apeldoorn www.pasarmalamasia.nl

April
1: Apeldoorn www.pasarmalamasia.nl
1: Malieveld Den Haag www.en.indonesia.nl/
7, 8, 9: Rotterdam www.pasarmalamasia.nl
13, 14, 15: Emmen www.timeoutevents.nl
27, 28, 29: Hengelo (Ov.) www.flanproductions.nl

Mei
4, 5, 6: Geleen www.pasarmalamasia.nl
7, 8: Taman-Indonesia www.pasar-siang.nl
17 t/m 28: Malieveld Den Haag www.tongtongfair.nl
26, 27, 28: Den Helder www.stichtingstellar.nl

Juni
1, 2, 3: Zeist www.wnproductions.nl

Juli
6, 7, 8: Eindhoven www.pasarmalamasia.nl
20, 21, 22: Groningen www.pasarmalamasia.nl
28, 29: Vaassen www.pasaroostwest.nl
31: Steenwijk www.wnproductions.nl

Augustus
1, 2, 3: Steenwijk www.wnproductions.nl
24, 25, 26: Tilburg www.pasarmalamasia.nl

September
1: Almere www.indischefeestavond.nl
????? Assen www.flamproductions.nl
22, 23: Alkmaar www.stichtingstellar.nl
28, 29, 30: Maastricht www.pasarmalamasia.nl

Oktober
5, 6, 7: Alphen a/d Rijn, (Istimewa) www.wnproductions.nl
5, 6, 7: Assen www.pasarmalamasia.nl
13, 14: Dieren www.pasaroostwest.nl
26, 27, 28: Nijmegen www.pasarmalamasia.nl

November
3, 4: Rijswijk (ZH) www.pasarmalamrijswijk.nl
12, 13, 14: Leek www.stichtingstellar.nl
17: Den Haag, Pasar Kliling www.manggarmegar.nl

December
dec. jan. Arnhem, Burgers Zoo www.wnproductions.nl

Van enkele Pasars zijn nog geen nadere gegevens bekend. De redactie.

Reparatie, onderdelen, accessoires, en batterijen voor al uw elektronische apparatuur. http://www.mobipc.nl/onderdelen

Colofon

Digitaal maandelijkse Magazine van:
Nederlands Indisch Cultureel Centrum

Hoofdredacteur: Hans Vogelsang
Redactie:
Jean-Marie Bosch van Drakestein
Alan Harris
Juniorredacteur: nog niet bekend
Correspondenten:
Ferry Schwab (ICM-online)
Woody Brunings (Muziek)
Jan de Jong (Indisch Platform)
Huibert Sabelis Wybenga (Canada)
Adrian Lemmens (New Zealand)
Strip: Hugo Driessen
Vormgeving: Hans Vogelsang
Technische realisatie: Dennis v.d. Ham
(Borca-Online Computer Service)
http://www.borca-online.nl/

Verschijning: de 10e van elke maand
Sluitingsdatum kopij en advertenties:
de 4e van elke maand
Advertentietarieven: op aanvraag
Abonnement Nieuwsbrief**:** GRATIS
Postadres: Newtonstraat 660
2562 LA Den Haag - Nederland
w : www.indisch-centrum-denhaag.nl
: http://indisch-centrum-denhaag.blogspot.com
@: info@indisch-centrum-denhaag.nl

Aanmelden Nieuwsbrief (subscribe)**:**
http://www.indisch-centrum-denhaag.nl/phplist/?p=subscribe&id=1
Opzeggen Nieuwsbrief (unsubscribe)**:**
http://www.indisch-centrum-denhaag.nl/phplist/?p=unsubscribe&if=1

RABO-bank rek. nr.: 1292 16 836
IBAN: NL39 RABO 0129 2168 36
t.n.v. N.I.C.C. te Den Haag

Overname van (delen van de) inhoud is toegestaan, mits met bronvermelding.
© 2012 N.I.C.C. Den Haag

Het Nederlands Indisch Cultureel Centrum steunt Den Haag in haar nominatie naar

Culturele Hoofdstad van Europa 2018

Wij zoeken Indische mensen en organisaties om deze ondersteuning invulling te geven

de Indische wereld
MAGAZINE VOOR DE INDISCHE NEDERLANDER

Indische Internetkrant: www.icm-online.nl - schwab@icm-online.nl

Borca Online Computer Service
Weimarstraat 39
2562 GP Den Haag
070-364 2806
www.borca-online.nl

LET OP:

Nieuw redactie-adres NICC:

Newtonstraat 660, 2562 LA Den Haag